

Ureja: glavni in odgovorni urednik Peter Gunčar in uredniški odbor — Uredniški odbor časopisa: Anton Miklavčič — predsednik, inž. Franc Indihar — namestnik. Clani: Marija Lambergar, Tine Rojina, Rina Lupša, Darinka Fajdiga, Anica Rozman, Meri Kadoič, inž. Alenka Korče, Peter Gunčar, Ivan Mauser, Miloš Stempihar in Jože Javornik. Telef. št. 2881 do 2884. Tisk: CP Gorenjski tisk v Kranju

LETO VI. • 24. X. 1963 • ŠT. 9

tekstilec

Iz vsebine

- Letna konferenca komunistov podjetja
- Ljudsko posojilo v našem podjetju
- Pomagajmo zaščititi otroke v prometu
- Diskusije s konference ZK
- Problemi organizacije in evidence osnovnih sredstev v podjetju
- Sektorska posvetovanja za izdelavo statotov
- Kako napreduje delo okrog statotov
- Programi za delo izvršnih odborov sind. podružnic
- Priprave za letno mladinsko konferenco
- Seminar v Podvinu
- Resne težave v naših menzah
- Naši rokometasi drugi
- Abonmaji
- Kako sem preživel svoj dopust
- Moda
- Morje, naše lepo sinje morje
- Leteči čolniček

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

Letna konferenca komunistov podjetja

5. oktobra je bila v veliki dvorani občinske hiše letna konferenca komunistov podjetja. Udeležba ni bila posebno razveseljiva, saj jih je od 230 članov prišlo na konferenco le 162, medtem ko je bilo kar 37 neopravičeno odsotnih.

Organizacija konference je bila uspešna in je delo konference potekalo zadovoljivo. Poleg referatov, ki ga je podal sekretar tovariš Dušan Djukanovič, je na konferenci razpravljalo 16 komunistov, med njimi nekateri zelo dobro. Nekoliko čudno je morda to, da tudi letos ni diskutiral niti en član iz osnovnih enot obrata II, čeprav so prav tam nekateri problemi tako važni, da bi jih bilo treba na konferenci obdelati.

Sedaj pa o referatu, ki ga je na konferenci podal dosedanji sekretar tov. Djukanovič Dušan. Referat zajema predvsem gospodarsko problematiko podjetja, vlogo komunistov pri reševanju perečih vprašanj in problemov in mnogo napotkov: kaj, kje in kako bodo morali predvsem komunisti v prihodnjem obdobju reševati in pomagati, da bi pereče probleme omilili oziroma odstranili ter tako dosegli še večje uspehe, kot smo jih doslej.

Objaviti ves referat je skoraj nemogoče, čeprav je od začetka do konca vsebinsko bogat in zanimiv. Potrebno pa je, da objavimo vsaj najbistvenejše misli in ugotovitve ter vrsto dobrih napotkov, ki bodo morali postati jedro dela ZK v prihodnje.

Na žalost se je konferenca le delno dotaknila vseh važnih in pomembnih ugotovitev referata. To je slabost vseh naših konferenc, ki se ponavlja iz leta v leto. Prečitamo referat, poslušamo diskutante, posebna komisija sestavi zaključke, in konference je konec. Razumljivo je, da tak sistem dela ne more roditi zelenega uspeha, saj nismo drugega naredili, kot poslušali ugotovitve in vrsto aktualnih vprašanj, ne da bi se o posameznem problemu konkretno pogovorili, poiskali ustrezno rešitev ali pa vsaj določili, kdo naj jo analizira in reši. Zelo dvomim, da se večina prisotnih komunistov sedaj zaveda, kakšno naj bo njihovo delo v prihodnje, kateri pro-

blem je treba najprej rešiti, kako ga bodo rešili in podobno. Na koncu sprejeti in le okvirno izdelani zaključki pa so kaj slab rezultat drugače dobro pripravljene konference in tudi dobrih diskusij.

Oglejmo si sedaj izvlečke iz referata, ki bi morali — poudarjam morali — biti osnova splošne razprave vseh članov. Takole je zapisano:

— Našo razpravo in ocene je treba posvetiti tistim vprašanjem, ki so najpomembnejša za hitrejšo uveljavljanje neposredne demokracije in krepitev družbeno ekonomske moči podjetja. Pri vsem tem pa moramo zlasti objektivno oceniti, kako smo se komunisti v preteklem obdobju borili za te cilje, kakšna so bila naša stališča do posameznih vprašanj in problemov, in kakšnih načinov smo se posluževali za uveljavljanje naprednih hotenj, ker nam bo le tako uspelo obračunati z vsem tistim, kar ne spada v našo organizacijo.

— Praksa je pokazala, da so družbeno-ekonomski procesi vedno bolj zapleteni in zahtevni ter zato ne zadostuje več obrobno oziroma površno reševanje več vprašanj hkrati, temveč je potrebno začeti z načrtno in poglobljeno obdelavo posameznega problema. Pri tem je izredno važno to, da nam nikakor ne more zadostovati zgolj spoznanje, da je nek problem treba rešiti, temveč je mnogo važnejše prepričanje, da je od njegove rešitve odvisno, ali bo-

mo hitreje ali počasneje napredovali v razvoju našega družbenega sistema.

— Proizvodnja in produktivnost dela nista odvisni samo od strojne opreme in objektov, od obratnih sredstev itd., temveč od mnogih drugih činiteljev, med katerimi je posebno pomembna tudi sposobnost in prizadevnost vseh naprednih sil v podjetju. Za nas mora biti produktivnost dela tisto osrednje vprašanje, za katerega moramo delati z vsemi močmi, ker je od njega odvisno povečanje materialnih pogojev za boljše in lažje življenje in delo naših ljudi, kar je in mora biti smisel socialističnega gospodarstva.

— Rezultati proizvodnje so ugodni. Predvsem lahko ugotovimo kvalitetenjših tkanin. Ker ne moremo postaviti realnih cen, izdelujemo trenutno še nerentabilne artikole, ki nas zavirajo in zmanjšujejo dohodek. Zaradi tega je nujno, da omejimo proizvodnjo najcenejših in nerentabilnih proizvodov, ki jih je treba zamenjati s kvalitetnejšimi in bolj donosnimi. Nujno pa je treba in sicer takoj, pričeti z izdelavo tkanin iz sintetičnih in mešanih vlaken. Seveda oba predloga zahtevata temeljite proučitve, kjer bi z vsemi silami morali delati komunisti — strokovnjaki.

— Pri obravnavanju proizvodnih problemov običajno začnemo pri nas z ugotovitvami in pokazateljmi operirati šele takrat, ko je že pozno, kar povzroča okvare, napake, pogoste izpade itd. Tu bo v prihodnje treba uvesti preventivne preglede, ki bodo omogočili odstranitev napak in pomanjkljivosti brez večjih izgub.

— Tudi nabavna služba bo morala svoj način dela prilagoditi proizvodnji. Vsi vemo, da je treba včasih čakati mesece, predno dobimo določene rezervne dele, kar neposredno vpliva na proizvodnjo. Zaradi pogostih zakasnitvev imamo zopet izpade, ki povzročajo izgube, nezadovoljstvo med člani kolektiva in nenadomestljivo škodo.

— Nujno je treba znižati tudi materialne stroške, kjer obstojajo še dokajšnje rezerve. Poiskati bo treba možnosti za cenejše in hitrejšo postopke obdelave, izbrati cenejši osnovni in pomožni ma-

terial, začeti vestnejše uporabljati reprodukcijska sredstva, paro, elektriko itd. Naša naloga je, da poiščemo tudi takšno obliko stimulacije za vse uporabnike, da jih bo spodbujala k štednji. V ta

(dalje na 2. strani)

Ljudsko posojilo v našem podjetju

Kot drugod smo tudi v našem podjetju izvedli vpis posojila za obnovitev razdejanega mesta Skopje. Zaradi pomanjkanja časa je sicer vsa organizacija nekoliko šepala, pa tudi višina celotnega zneska bi bila ob ustreznih pripravah verjetno večja; kljub temu pa smo z akcijo vendar lahko zadovoljni, saj je večidel članov kolektiva pokazal polno razumevanje in pripravljenost pomagati, čeprav so mnogi imeli in imajo dokaj velike lastne finančne težave.

V plemenitilnici I

Pomagajmo zaščititi otroke v prometu

Prvega oktobra 1963. leta se je začela zvezna prometna akcija pod geslom »ZAVARUJMO OTROKE V PROMETU«, ki bo trajala do 31. decembra tega leta. Ta akcija naj bi zajela vso mladino, vzgojiteljski kader in vse, ki so odgovorni za vzgojo naše mladine. Tudi mladina v podjetjih, vajenskih in strokovnih šolah naj sodeluje v tej akciji.

Program te akcije je zelo obširen in bo uresničen le s pomočjo in sodelovanjem vseh udeležencev v prometu. Poseben poudarek daje program množični udeležbi.

Če pogledamo statistiko prometnih nesreč v Sloveniji v prvem polletju 1963. leta lahko ugotovimo, da je bilo od 1770 prometnih nesreč 190 ponesrečenih mladih. Otroci so na cesti najštevilneje zastopani kot pešci; pripeti se največ nesreč zaradi nenadnega prečkanja ceste in neprevidnosti otrok.

Komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri občinski skupščini v Kranju se s svojimi podkomisijami v podjetjih trudi, da bi število takih prometnih nesreč zmanjšala, in to s posebnimi oblikami prometne vzgoje.

Dolžnost nas vseh je sodelovati v tej akciji. Vsakdo lahko prispeva k boljšemu uspehu te akcije, pa naj bo to doma pri vzgoji otrok, v podjetju ali na sami cesti.

TOM

V tkalnici II so prihajali kar v skupinah

Letna konferenca komunistov podjetja

(nadaljevanje s 1. strani)
namen je treba seveda omogočiti neposreden nadzor nad gibanjem teh stroškov v EE. Sistem bi moral biti tak, da bi vzpodbudno učinkoval na slehernega proizvajalca. Seveda pa je v ta namen potrebno izdelati dobre in pozitivne analize.

Tudi z rezultati nove strojne opreme ne moremo biti zadovoljni, saj niso takšni, kot jih želimo, kakršne smo pričakovali. Vzroki niso v strojih in objektih, temveč jih je treba iskati v kadrih, in to od upravljalca, ki jim střeže pa vse do strokovnjakov strokovnih služb, ki naj bi delali v neposredni operativni. Mirno zato trdim, da so rezultati preizkusi, da bi bili lahko boljši, če bi vsi merodajni predhodno zagotovili tej proizvodnji vse tiste pogoje, ki jih zahteva modernizacija in avtomatizacija proizvodnje. Zopet lahko samo ugotovljamo, da začnemo izkoriščati načrtno in smiselno novo strojno opremo vedno pozneje, kot smo planirali. Vzroki so naslednji: Nikoli si ne preskrbimo pravočasno utenzi in pomožnih naprav ter potrebnega materiala; ne zagotovimo si pravočasno tistih rezervnih delov, brez katerih ne more obratovati niti nova oprema, čeprav vemo, da jih je treba dobiti iz uvoza in je zato dostikrat potrebno nanje čakati tudi pol leta; ne znamo vpeljati organiziranega sistema vzdrževanja nove opreme ter imamo zato vedno prekomerno število okvar, vzporedno pa seveda tudi visoke stroške. Pri tem bi moral pomisliti še na to, da nam slabo organizirano vzdrževanje te opreme slabi tudi odnose v proizvodnji, kaže na neodgovorno razsipavanje s sredstvi za novo opremo, ker ne daje potrebnih rezultatov, hkrati pa povzroča dvom v sposobnost strokovnjakov in odpor nasproti mladim strokovnim ljudem. Seveda je tu kriva tudi slaba priprava dela in notranji transport, slabo pripravljene analize za ustrezno vrsto tkanin za nove stroje, sposobnost operativnega kadra, ki ga začnemo prepozno usposabljaliti itd.

Zavedati bi se morali, da zahteva moderna in avtomatizirana proizvodnja tudi ustrezno organizacijo dela. Stari obrtniški prijemi morajo odpasti. Od združitve v tem pogledu nismo kaj bistveno napredovali. Uspešno bi tu lahko pomagale ustanovljene nove službe in oddelki, vendar gre delo v teh vse preveč počasje. Te službe so namreč tako obremenjene z različnimi analizami in elaborati, ki jih zahtevajo razni forumi izven podjetja, da sploh nimamo časa za notranje probleme v proizvodnji. Prav tu pa bi moralo biti torišče njihovega dela, ker jih proizvodnja vsak dan bolj potrebuje in pogreša. V tem pogledu bo treba najti pot, da bodo strokovne službe resnično začele služiti osnovnim proizvodnim enotam. Če pa bomo že vnaprej odstopali od osnovnih ciljev in nalog teh služb, lahko pričakujemo, da jih bo operativna sama smatrala kot privešek, ki na račun proizvajalcev prejema osebne dohodke, medtem ko v zameno ničesar ne nudi. **NJIH NALOGA NAJ BO: POMAGATI REŠEVATI PROBLEME V PROIZVODNJI NA SODOBEN IN STROKOVNO STUDIJSKI NAČIN, Z UPOŠTEVANJEM NAČEL MODERNE ORGANIZACIJE.**

V okviru poglavja o sedemletnem programu razvoja podjetja, ki predvideva skoraj popolno strukturno spremembo osnovnih sredstev bomo morali vzporedno razvijati tudi kadrovske politiko v podjetju, komercialno službo (poglabljanje v tržne razmere na domačem in tujem tržišču), razširiti raziskave za razvijanje in modernizacijo tehnoloških postopkov — skratka — prilagoditji bomo morali splošno organizacijo zahtevam in potrebam. Prav tu pa smo zopet poklicani komunisti, ki te potrebe moramo razumeti in jim tudi zadostiti.

Da bo pri vsem tem delu mo-

ralo odigrati odločilno vlogo predvsem delavske samoupravljanje, je jasno. Sedaj pa vidimo, da imajo naši organi delavskega samoupravljanja še vedno veliko pomanjkljivosti, ker se še vedno borijo s stranskimi problemi (z udeležbo, sklepčnostjo, pogoji udeležbe itd.), pa zato nimajo časa za reševanje res bistvenih nalog in problemov. Tu dostikrat vidimo, da tudi komunisti odpovemo, kar kaže, da je naše delo premalo povezano z življenjem podjetja. Prav komunisti bi morali delati tako, da bi se življenje vseh organov in organizacij v podjetju poživilo in pravilno usmerilo.

Naša današnja naloga je, da vse te ugotovitve in iznešene napotke obdelamo, da začrtamo na osnovi konkretnih zadolžitvev in programa naše delo za bližnjo bodočnost. Če bomo znali pravilno in ustrezno ter na vseh področjih v podjetju angažirati naše sile, potem uspeh ne more izostati.

Kot vidite, je bil referat res dober, dovolj kritičen in bi zato moral biti osnova za diskusije, vendar, kot sem že omenil, se ga razprava skoraj ni dotaknila.

Res je sicer, da je bilo število (15) diskutantov številno, res je tudi, da so tudi v diskusijah bili iznešeni važni problemi in vprašanja, kot so: problem nagrajevanja, 42-urni delovni teden, slabost delavskega samoupravljanja, delo in naloge komunistov v osnovnih organizacijah, sodelovanje komunistov izven podjetja, proizvodni in organizacijski problemi v plemenitilnici I, informiranost članov kolektiva itd., vendar konferenca ni konkretno obdelala niti ene diskusije. Dejstvo pa je, da bi edino precizno izdelani zaključki, pa čeprav recimo samo za eno ali dve važni vprašanji, lahko hitro in efektno omogočili zmanjšanje oziroma celo odstranitev določene problema, hkrati pa bi dali trdno in konkretno osnovo tudi novemu komiteju, kje in kako je treba osredotočiti sile. Tako je torej tudi ta konferenca prepustila vse delo tovarniškemu komiteju, čeprav je imela sama, zaradi 162 navzočih komunistov, velike možnosti poiskati konkretne rešitve za več vprašanj. Tako je treba ponovno reči, da znamo masovno samo ugotavljati napake, njih rešitve pa prepuščamo posameznikom, kar zanesljivo ni prava pot.

Diskusije

Oglejmo si sedaj še nekatere diskusije. Predvsem bi ocenil kot slabo to, ker so bile večidel pripravljene vnaprej. Taka diskusija je namreč le redko v celoti povezana s trenutnim potekom in potrebami, v tem primeru z dogajanji in vzdušjem konference. To

pa je dokajšna napaka, ki delo zavre ali pa delno preusmeri. Na naši konferenci so bile celo iznešene, oziroma prebrane diskusije, ki zanje sploh niso ustrezale (O delu in življenju ljudske tehnike). Od citiranih diskusij so bile dobre o nagrajevanju, o 42-urnem delovnem tednu in o statutu, organizacijska vprašanja v osn. org. ZK, ostale pa delno preobsežne in preveč načelne.

Izredno poučna in na mestu pa je bila diskusija tov. ing. Mirka Pogačnika, ki je obdelal proizvodne in organizacijske probleme. Zelo konkretno je diskutiral tudi tov. Polak in delno tov. Bezljaj, medtem ko so ostali diskutantje govorili le načelno in o splošnih vprašanjih, kar ni posebno učinkovito.

BEZLAJ: V prodajnem sektorju imamo velike težave. Zaradi prehoda na boljše proizvode in povečan asortiment ter zaradi spremenjenega načina prodaje je osebje preobremenjeno. To pomanjkanje delovne sile povzroča dostikrat zakasnitve pri odpremi blaga, kar se pogosto maščuje. Skoraj redno imamo veliko število nadur. Morda bi vpeljali II. izmeno. Nasploh pa zahteva prodajna in predvsem skladiščna služba reorganizacijo.

TOMAZIN: Delo komunistov v osn. org. ni uspešno. Če sprejmemo dobre sklepe, jih potem ne znamo skupaj realizirati, ampak prepuščamo to poedincu. Nismo samokritični, premalo smo tovariški, ki si medsebojno pomagajo. Seje so prerredke in še zanje čakamo na ukaze od zgoraj. Naše delo je pogosto preveč lokalno, pa je zato za skupne probleme težko doseči enotno stališče. Povezava z ostalimi organizacijami je šibka. Mnogi člani pa so pasivni in na seji zgolj zaradi številke. Vsem nam nekaj manjka. Morda ne bo napak, če bi imeli tudi občasne družabne sestanke zaradi boljše medsebojne povezave in zblizanja.

ING. POGAČNIK:

— V plemenitilnici I smo razočarani nad delom in uspehi strokovnih služb v proizvodnji.

— Morali bi v bližnji prihodnosti ustanoviti vzorčni atelje, ker so sedanje risarke prepuščene same sebi, kar nam ni in ne bo v korist.

— Priprava dela v plemenitilnici je slaba, kar zmanjšuje kvaliteto proizvoda in tudi količinsko proizvodnjo.

— Sedanje pomanjkljivo sodelovanje med tehničnim in komercialnim sektorjem povzroča velike težave in dostikrat onemogoča večji efekt enote.

— Vzdrževanje osnovnih sredstev postaja cokla proizvodnje.

— Neizvršitev pametnih in potrebnih sprememb v tehnološkem

postopku zaradi predvidene rekonstrukcije, nas pri delu zelo ovira in zmanjšuje dohodek eno-

POLAK:

— Krizo spajanja smo preživeli, saj so tu lepi rezultati.

— Se vedno je informiranost članov slaba, čeprav od nje v veliki meri zavisi naše delo in uspeh. Naloga komunistov je, da tu pomagamo.

— Na današnji konferenci smo vse premalo konkretni in korajžni. Preveč je govora o objektivnih težavah, premalo o subjektivnih. Tekočih problemov ne znamo reševati prisrebno. Tako so v zadnjih mesecih zelo narasli izostanki, hkrati pa je izredno visoko tudi število dopustnikov. Dober organizator bi to zavedo kaj hitro rešil s pametno razvrstitvijo dopustov, pa ne bi prišlo do škodljivih izpadov.

— Glede investicijskega programa smo letos prvič na tekočem, saj smo ga izvedli tako, kot smo predvidevali. To smo uspeli predtekstilne industrije preko Poslovsem zaradi enotnega nastopanja nega združenja.

— Jasno je, da so naše perspektive le v avtomatizaciji in kvalitetnejših proizvodih z uvedbo sintetične. Novi stroji so za nas življenjskega pomena. Seveda pa mora uvedba avtomatizacije potekati načrtno in brez škodljivih posledic za proizvodnjo.

— Priprava dela v našem podjetju zelo šepa. Na sejni v Hanovru so naši strokovnjaki spoznali mnoge novitete s tega področja, ki jih bo treba uvesti tudi pri nas.

— Priučevanje novih kadrov za nova postrojenja za nas ni več problem, saj je naš Center tu dosegel že lepe uspehe.

— 42-urni delovni teden je za nas težko vprašanje. Predno preidemo nanj, moramo imeti čiste in urejene račune. Casovnih rezerv pri nas nimamo, ker skoraj vsi obratje delajo v treh izmenah. Dejstvo je, da smo v tem pogledu v znatno slabšem položaju kot tista podjetja, ki delajo le v eni ali v dveh izmenah. Sistem 8-dnevnega turnusa je sprejemljiv in v tej smeri bo treba delati naprej.

— Naš izvoz teče dobro. Predvsem je pomembno, da letos dosežemo višjo ceno v povprečju, kar je za nas važno. Tu ima svoj delež tudi Poslovno združenje, posebno na iraškem tržišču.

— Kljub vsemu beležimo letos lepe uspehe nasproti lani, čeprav se da še mnogo izboljšati in doseči. Predvsem komunisti se moramo poglobiti enotno v skupno delo, da ne bomo vedno znova obravnavali in ugotavljali istih problemov in slabosti.

KOSIR:

— Vse preveč plešete okrog jedra. Čas je, da z bolj energično akcijo začnete reševati konkretne probleme.

— Stojimo pred statuti, vendar še vedno ni uspeha v delovni organizaciji. Vse preveč se izgublja na stranskih poteh. Treba je začeti.

— 42-urni delovni teden je kočljivo vprašanje. Formalen prehod bi bil kaj žalosten in nevaren, ker je tak prehod vezan na mnoge probleme in vestne priprave. Prehod se bo odražal tudi v komunih, kjer bodo potrebne velike priprave in investicije (drugačni prevozi, prehrana, rekreacija). Za nas mora biti jasno eno: iz nove situacije moramo dobiti več kot imamo.

— Izvoz moramo forsirati. Brez izvoza ni deviz, brez deviz pa ne reprodukcijskega materiala in osnovnih surovin. Mednarodna menjava zahteva oboje: ZA UVOZ TUDI IZVOZ. Izvoz predstavlja za nas povečan življenjski prostor, večje možnosti planiranja in mogočni faktor za uspešen razvoj in obstoj del. org.

Ni moč torej zanikati, da so diskutantje iznesli mnoga aktualna vprašanja, od katerih je odvisen naš nadaljnji uspeh. Če do vseh ali vsaj pri nekaterih, ni uspela konferenca zavzeti ustreznih stališč, sicer ni razveseljivo, vendar s tem še ni nič zamujenega. Jasno pa je, da stoji sedaj ZK, sindikalna organizacija, mladina in samoupravni organi ter upravno vodstvo pred zahtevnimi nalogami, ki jih bo treba hitro in uspešno rešiti. Prepustiti vse to delo le nekaterim poedincem bi bilo neopravičljivo dejanje v škodo nas vseh. S skupnim delom in razumevanjem pa bomo na prihodnji letni konferenci lahko pokazali mnogo večje uspehe.

Peter Gunčar

Jožefa KASTIGAR je vpisala 10.000

Na seji sprejeti zaključki

1. Vsi komunisti se moramo zavzemati z vsemi silami za to, da se strojna oprema, za katero so bila vložena velika sredstva, čim hitreje usposablja za normalno obratovanje, da bo podjetje dobilo od njih rezultate, ki so bili ob nabavi predvideni. Zato je potrebno zagotoviti vse organizacijsko tehnične priprave že prej, predno pride strojna oprema v podjetje.

2. Komunisti smo prvi poklicani, da se zavzamemo in s svojim zgledom prispevamo k dvigu produktivnosti, razširitvi posluževanja strojev, vendar ne na račun povečane fizične obremenitve delavcev, pač pa predvsem z boljšo organizacijo dela.

3. Z ozirom na sedanje potrebe in perspektivni razvoj podjetja je dolžna organizacija ZK skrbeti za to, da se zagotovi tak kader, ki bo kos proizvodnim in organizacijskim nalogam na višji kvalitetni ravni proizvodnje.

4. Z ozirom na vse kompliciranejsše proizvodne naprave je treba prilagoditi vzdrževalno službo tako, da se prepričijo zastoji, ki nastajajo zaradi nestrokovnega vzdrževanja.

5. Glede 42-urnega delovnega tedna se zadalži komuniste, ki so v komisiji za uvedbo skrajšanega delovnega časa, da pospešijo delo komisije pri proučevanju pogojev za izvedbo te akcije in da po potrebi pritegnejo k sodelo-

vanju vse subjektivne sile v podjetju.

6. Pospeši naj se delo pri izdelavi osnutka statuta, da bo ta čim preje lahko dan v razpravo članom kolektiva. Ker sedanja stopnja sistema samoupravljanja v podjetju še ni dovolj razvita, je naloga organizacije ZK, da prav pri izdelavi statuta podjetja predvidi tak sistem samoupravljanja, ki bo približal dejansko upravljanje neposrednim proizvajalcem.

7. Dolžnost slehernega komuniste je, da se bolj kot doslej v svojem prostem času vključi v družbeno politično dogajanje na terenu.

8. TK in vsi komunisti smo dolžni, da okrepimo sodelovanje med organizacijo ZK in mladinsko organizacijo in ji nudimo vsestransko in konkretno pomoč pri njenem uveljavljanju v družbeno političnem in ekonomskem življenju v podjetju.

9. TK ZK se zadalži, da program ideološke komisije, ki je bil podan v razpravi na konferenci, v celoti in dosledno izvede.

10. Komisija predlaga, da predlagane zaključke TK ZK na svoji prvi seji konkretizira in dopolni ter posreduje OO, drugim družbeno političnim organizacijam, samoupravnim organom in celotnemu kolektivu.

Naloge komunistov pri izdelavi statuta

JANEZ AHACIĆ

Rad bi nakazal nekaj problemov, ki se pojavljajo v zvezi z izdelavo statuta podjetja, odnosno v zvezi s pripravo osnutka tega statuta. Predvsem bi v nekaj stavekih želel poudariti vlogo komunistov pri tem delu. Mislim, da se vsi strinjate, če trdim, da je delo na pripravi osnutka statuta področje, na katerem moramo komunisti pokazati vse svoje sposobnosti prenašanja naprednih idej ne samo na papir, temveč predvsem na ostale člane kolektiva, ki se morada ne zavedajo v polni meri, kako velik pomen ima njegova vsebina. Prav zato je k temu delu pritegnjeno tudi veliko število članov ZK. Mislim pa, da bi grešili, če bi vso odgovornost naprtili članom, ki neposredno sodelujejo pri tem delu. Na vsak način imajo člani, ki trenutno sodelujejo pri tej zadevi, največ možnosti vplivati na to, kakšno vsebino bo imel predlog statuta. Toda to imajo samo v današnji fazi priprave. Ko bo predlog dokončno izdelan in dan v pretrés kolektivu, bo potrebna akcija vseh komunistov, tudi tistih, ki pri predlogu niso sodelovali. Morda bo kdo dejal, da aktivno sodelovanje v diskusiji pri sprejemanju predloga ni mogoče doseči, ker doslej ni sodeloval in ne pozna problematike do podrobnosti. Tu ne gre za oblikovno plat predloga in zato se pri sprejemanju ne bomo menili o tem ali so stavki in ločila pravilno postavljena ali ne. Diskusija bo morala iz predloga izločiti vsa tista določila, katerih realizacija bi zavirala vsebinsko napredne ideje in to predvsem na področju samoupravljanja, medsebojnih odnosov, notranje delitve dohodka in vseh ostalih faktorjev, ki tako ali drugače regulirajo celoten potek življenja v podjetju. Ob naštetih problemih pa prav gotovo komunisti ne moremo ostati ravnodušni. Če hočemo opravičiti poslanstvo nosilcev naprednih idej in s tem nadaljnega razvoja socialističnih družbenih odnosov, jačati demokratično zavest naših delavcev, tedaj se

ne moremo zadovoljiti s tem, da naj statut ohrani vse našete faktorje na današnjem nivoju, pač pa moramo v tem dokumentu predvideti nadaljnji razvoj teh odnosov v kolektivu.

Morda bi bilo prav, da ob tej priliki opozorim še na to, da so predvideni roki za pripravo osnutkov statuta že pri kraju, čeprav pri nas še nismo uspeli v celoti pripraviti ves odgovarjajoči mate-

rial. Zato bo potrebno intenzivnejše delo na pripravi predloga, da bi le-ta pravočasno prišel v pretres kolektiva. Predno pa ga dobi kolektiv v razpravo — bi bilo dobro, da se z njim seznanimo komunisti, da damo takoj svoje pripombe in predloge ter se na ta način usposobimo za enotno akcijo pri razpravi v kolektivu.

(V komisijah dela 40 članov kolektiva, od teh je 24 komunistov).

Nagrajevanje v našem podjetju

JANEZ VRANICAR

Nagrajevanje v našem podjetju teži za tem, da se v skladu z zvišano proizvodnjo in izboljšano kvaliteto izdelkov dvigajo osebni dohodki. Na to osnovo so postavljeni naši pravilniki in naši plani osebnih dohodkov v proizvodnih EE. Te EE skušajo doseči z večjim ali manjšim uspehom ta zastavljeni cilj, ker je izpolnjevanje proizvodnih planov najvažnejša osnova za višino osebnih dohodkov. Na višino osebnih dohodkov in na gospodarski uspeh podjetja ima velik vpliv tudi kvaliteta izdelkov in prav tukaj najbolj zaostajamo. Ker so kriteriji za kvaliteto precej ostri, vpliva doseganje ali nedoseganje teh kriterijev precej občutno na višino osebnih dohodkov. Z zniževanjem teh kriterijev bi sicer dosegli višje osebne dohodke, ne bi pa ustvarili dohodka za celo podjetje in to ima lahko zelo slabe posledice za nas vse.

EE težijo tudi za tem, da se postavi vse njihovo delo na ekonomsko podlago s samostojnim ekonomskim obračunom. S tem v zvezi je tudi posebno vprašanje nagrajevanja zaradi prihranka na materialu in bomo morali poiskati osnove za stimulacijo posameznika, kakor tudi EE kot celote.

Vezane EE so odvisne pri svojih OD od proizvodnih EE. Če te ne ustvarijo več sredstev za OD, jih tudi vzdrževalni obrati, termocentrala in splošna uprava ne morejo samostojno ustvariti več. Proizvodne EE lahko dvigajo proizvodnjo in če pri tem še znižujejo delovno silo, se njihovi OD hitreje dvigajo, kot pa v vezanih ekonomskih enotah.

Tudi v vezanih ekonomskih enotah bo treba sedanji sistem nagrajevanja proučiti in najti stimulatívnejši način.

Z ustvarjenimi dohodki skrbimo za nove investicije, za produktivnejše stroje, ki jih moramo čimprej usposobiti, da nam bodo dajali v najkrajšem času čim več in kvalitetnejših izdelkov in s tem tudi večje osebne dohodke in to naj bi bila tudi največja zahteva našega dela.

Kljub raznim pomanjkljivostim našega sistema nagrajevanja smo dosegli pri gospodarjenju v podjetju tak uspeh, da je CDS lahko namenil 10% več sredstev za OD v zadnjih 4 mesecih letošnjega leta kot smo jih planirali v začetku leta. In to naj nam bo vzpodbuda, da bomo s skupnim delom v tej smeri nadaljevali.

Skrajšani delovni teden

TONE MIKLAVCIC

Smo v času, ko se naše gospodarstvo intenzivno pripravlja na uveljavitev ustavnega določila o skrajšanju delovnega tedna od 48 na 42 ur. Posamezne gospodarske organizacije so že uvedle poskusno skrajšanje delovnega časa. Zato je prav, če si na tej konferenci skušamo predočiti položaj glede tega vprašanja tudi v našem podjetju. Seveda moramo pri tem upoštevati pogoje v celotni tekstilni in še posebej v bombažni industriji.

Prvi pogoj za uveljavitev skrajšanja delovnega tedna je nezmanjšana proizvodnja, prav tako pa si v sedanjem položaju, pri stalnem naraščanju življenjskih stroškov, ne moremo privoščiti znižanja osebnih dohodkov.

Če pravimo, da se proizvodnja ne sme zmanjšati, potem to pomeni, da se ne sme zmanjšati izkoriščanje kapacitet. Ker je izkoriščanje strojev tako po izmenah kot tudi po strojnih zmogljivostih v tekstilni industriji in tudi v našem podjetju maksimalno, se pravi, da je treba zagotoviti skrajšani delovni čas za ljudi pri neprekinjenem obratovanju strojev skozi ves teden. Vemo namreč, da predilnice v celoti delajo v treh izmenah, kolikor pa tkalnice ne delajo v treh izmenah, je to zaradi specifične sestave zaposlenih, kjer delajo v veliki večini ženske, od katerih je precejšen del stalno, še večji del pa občasno nezmožen za nočno izmeno (zaradi zdravstvenega stanja, nosečnosti, majhnih otrok itd.). V nekoliko manjši meri to velja za plemenitilnice. Tako vidimo, da izkoriščanja obstoječih kapacitet ni mogoče bistveno povečati z uvajanjem novih izmen.

Kar se tiče povečanja proizvodnje z novimi kapacitetami pa je zaradi visoke vrednosti osnovnih sredstev prav tako treba zagotoviti njihovo polno izkoriščanje.

V okviru prikazanega položaja glede obratovalnih zmogljivosti je treba torej iskati možnosti za njihovo še intenzivnejše izkoriščanje.

Če naj sprostim del delovnega časa zaposlenih ob nezmanjšanem izkoriščanju kapacitet, lahko to dosežemo s tem, da povečamo število zaposlenih. Tu pa takoj naletimo na vprašanje osebnih dohodkov. Kajti ista proizvodnja pri povečanem številu zaposlenih pomeni manjši dohodek na enega zaposlenega. V položaju, ko tekstilna industrija z osebnimi dohodki zaostaja za ostalimi panogami, ta način ne more biti osnova za prehod na skrajšan delovni čas. To še posebej velja zato, ker

je tekstilna industrija, zlasti pa bombažna, zelo obremenjena v pogledu formiranja svojega dohodka. Pri predpisanih in že več let nespremenjenih cenah za svoje izdelke pri istočasnem naraščanju cen surovin in pomožnega materiala si s povečano produktivnostjo komaj zagotavlja sredstva za osebne dohodke in vsaj minimalne sklade. Ohranitev izkoriščanja kapacitet pri skrajšanem delovnem času s povečanim številom zaposlenih bi pomenilo 13—15% večjo obremenitev sklada osebnih dohodkov. Del te obremenitve bi se nadomestil z izboljšanjem organizacije dela in z iskanjem drugih notranjih rezerv, del te obremenitve pa je še polnoma odprto vprašanje s čim naj se nadomesti.

Za ugotavljanje notranjih rezerv in za izboljšanje organizacije dela bo potrebno formirati posebne podkomisije po posameznih ekonomskih enotah, ki bodo ob konkretnih pogojih v ekonomski enoti ugotovljale in predlagale tiste ukrepe, ki bodo najučinkovitejši pri izvajanju te tako zelo zahtevne akcije.

Problemov v zvezi s prehodom na skrajšan delovni čas je torej veliko, zato bi vsaka prenapetost lahko imela nepopravljive posledice. Samo en primer: v pogojih avtomatiziranih tkalnic, kjer ena tkalka posluhuje veliko število statov, lahko predstavlja idealna zasedba strojev, pri kateri ne bi bil noben človek preveč ali premalo, veliko nevarnost ob eventualnih večjih obolenjih (gripa in podobno), da nenadoma obstane za več dni sto ali nekaj sto statov. Takega izpada pa potem zlepa ni mogoče nadomestiti.

Drug, zelo pereč konkreten problem je tudi vprašanje, kako časovno uveljaviti skrajšan delovni čas; ali naj bo prost poleg nedelje še en dan v tednu in kateri, ali naj bo vsak dan krajši in podobno. Pri pogoju, da se ne sme zmanjšati stopnja izkoriščanja kapacitet, je skoraj nemogoče misliti na to, da bi vsi zaposleni imeli prost isti dan (recimo soboto) in bi bilo morda treba organizirati delo tako, da bi imele različne skupine (ali cele izmene) prosto ob različnih dnevih. Pri takih turnusih nastopi zelo kompliciran način obračunavanja in izkoriščanja dopustov in še drugi problemi.

Problemov je torej veliko, vendar bi prav tako kot prenapetost škodovalo tudi, če bi zaradi predvidenih težav odlašali z intenzivnimi pripravami in čakali morda na to, da bo rešitev v celoti prišla od drugod.

Problemi organizacije in evidence osnovnih sredstev v podjetju

Namen tega sestavka je, da načne nekatere probleme v našem podjetju, ki so bili dosedaj potisnjeni ob stran in se jim ni pripisovala tista pomembnost, ki bi jo sicer morali imeti. Z leti pa so postali ti problemi vse bolj vidni in pereči, ter zato vedno močnejše zahtevajo energično in sistematično rešitev. Hkrati naj bo to tudi prispevek k splošni razpravi o pripravah za prehod na skrajšani delovni teden in določene smernice, ki naj bi jih po možnosti obravnavala komisija za pripravo predloga Statuta podjetja.

Ni potrebno posebej poudarjati, kakšen pomen in vlogo imajo osnovna sredstva v podjetju. Napisanih je bilo že veliko knjig, razprav in študij s tega področja, ki so ga obdelali razni priznani strokovnjaki. Vendar moram na žalost ugotoviti, da je problem osnovnih sredstev z ekonomsko-organizacijskega in statističnega stališča v našem podjetju popolnoma nenačrt, tisto pa, kar je »za silo« urejeno, nikakor ne ustreza več potrebam, ki so z ozirom na sodobni razvoj industrije, tehnike in mehanizacije vsak dan večje in bolj zahtevne. Mislim, da ta ugotovitve ni osamljena. Zato sem mnenja, da bi bili potrebni ustrezní ukrepi oziroma priprave na določeni mestih, ki bi zajele naslednja vprašanja:

— kako bolje organizirati delo pri manipulaciji z osnovnimi sredstvi od trenutka prevzema do zaključka montaže, ali začetka

obratovanja novega stroja ali naprave?

— osnovna sredstva in sistematična evidenca v komercialnem, tehničnem in finančnem sektorju.

— izbira enotne dokumentacije za OS in njen krogotok.

— kartoteka OS s tehničnimi podatki v posameznih ekonomskih enotah.

— razporeditev strojnega parka z ozirom na predvidene rekonstrukcije in vprašanje interne klasifikacije OS.

— Izdelava shem strojnega parka po posameznih ekonomskih enotah zaradi evidentiranja sprememb.

— dnevna evidenca o spremembah v stanju OS tehničnega in ekonomskega značaja.

— inventarne številke OS za celotno podjetje.

To so le glavni problemi, ki bi jih bilo treba obravnavati. V zvezi s temi pa bi nastala še razna druga vprašanja in podrobnosti. Zato je naloga odgovornih forumov v podjetju najti ustrezno rešitev n. pr. na ta način, da se ustanovi poseben odbor ali komisija, ki bi vso zadevo v celoti obdelala in rezultate svojega dela predložila organom upravljanja v obravnavo in potrditev.

Glede na dejstvo, da podjetje razpolaga z osnovnimi sredstvi, ki po nabavnih vrednosti znašajo 10 milijard dinarjev in da je pri tem soudeležen celoten kolektiv, ter ob upoštevanju uvodnih pripomb smatram, da bi vsaka akcija v tej smeri rodila prav gotovo pozitiv-

ne rezultate v splošno korist kolektiva in družbe.

V dosedanjih pravilih »Tekstil-indusa« govori V. poglavje o organizaciji podjetja in njegovih sektorjih. Vendar v določilih posameznih členov pod c) in d) nikjer niso izrecno omenjena tudi osnovna sredstva, ki so organizacijsko pod določenim nazivom dodeljena le finančnemu sektorju. Tu nastane vprašanje delitve dela, ki med drugim zajema tudi to:

kje naj se zbira tehnični podatki in na čigavo iniciativo — finančnega ali tehničnega sektorja?

Na vsak način je potrebno soglasje med tema sektorjema glede tega vprašanja. Nikakor pa ne morem odobravati dosedanje prakse, ko se dokumentacija in tehnični podatki zbirajo ali zadržujejo v raznih oddelkih in sektorjih in je sčasoma težko dobiti iz kupa map in korespondence podatke, ki je potreben. Spomin in ustne izjave posameznikov ali približne ocene pa v nobenem primeru ne morejo biti osnova za nek stvaren podatek. Ne mislim s tem, da bi se v bodočem Statutu podjetja širše obravnavalo to vprašanje. Le v poglavju o organizaciji podjetja bi morala biti v principu drugače izražena kategorija osnovnih sredstev.

Drugo je vprašanje organizacijske sheme ekonomsko-organizacijskega sektorja, tehničnega sektorja in finančnega sektorja. V teh sektorjih namreč ni predvideno delovno mesto tehnika, ki bi imel delo izključno samo z osnov-

(nadaljevanje na 7. strani)

Mnogi so se dobro odrezali pri vpisu posojila

Masovni sestanek ekonomske enote Splošna uprava, na katerem smo se pogovorili, kako bo treba izvesti akcijo za vpis posojila

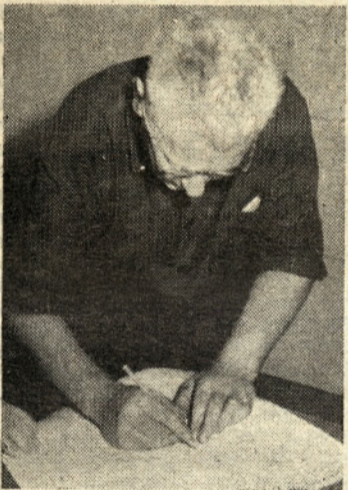
Vpis posojila

Vpis je potekal še kar zadovoljivo. Posebno se je pa odrezala

predica FANI VOZLIC, ki je vpi-sala 30.000 dinarjev, čeprav so njeni mesečni prejemki le 26.000 dinarjev.

V predilnici I

V plemenitilnici I

Ena izmed zgradb v Skopju

Vpisno mesto v splošni upravi

Sektorska posvetovanja za izdelavo statutow

Republiški odbor sindikata delavcev industrije in rudarstva je organiziral več posvetovanj, na katerih bi predstavniki podjetij določene veje industrije izmenjali svoje ugotovitve, stališča in uspehe, ki so jih pri izdelavi osnutkov statutow dosegli, da bi dalje skupno proučili težje probleme in vprašanja ter tako našli skupne osnove in najboljše rešitve.

Takšno posvetovanje za bombažni sektor je bilo 26. septembra tudi v našem podjetju. Vabljenih je bilo deset podjetij. Nosivci posvetovanja so bila tri podjetja, in sicer: MTT Maribor, Predilnica iz Skofje Loke in Tekstilindus. Naloga nosivcev je bila, da pripravijo za posvetovanje določeno gradivo, ki naj bi bilo osnova za skupno delo.

Gradivo, ki ga je pripravila komisija našega podjetja je bilo zelo splošno in ni nudilo osnove za konkretno in strokovno razpravo. Tudi predstavnik iz Škofjeloške predilnice ni kaj bistvenega prispeval. Dobro obdelan je bil edino material iz MTT, ki je obsegal eno najvažnejših vprašanj statuta, in to: OSNOVE POSLOVANJA. V tem poglavju hočejo doseči, da bi bilo to vprašanje obdelano tako da bi članj samoupravnih organov dobili vpogled v sistem poslovanja, da bi lahko osvojili potrebne pojme in načela, kar bi jim omogočalo res načrtno in smiselno delo in sodelovanje v teh organih in na kraju tudi zavestno odločanje in sprejemanje sklepov. Doslej tega ni bilo, pa je velik del članstva teh organov prav pri najvažnejših zadevah odločal, ne da bi vedel, kaj odloča in kaj sprejema. Če pa vemo, da so vsa sredstva last delovnega kolektiva, če zahtevamo, da preko svojih organov z njim pravilno in odgovorno gospodarimo, potem je nujno, da razmere pozna in spozna. Predstavnike MTT je treba pohvaliti, čeprav se na žalost ostali udeleženci za lepo prikazano in obrazloženo temo niso dosti zanimali. Verjetno prav ta nezainteresiranost kaže, kako daleč stran smo še od pravilne poti, kako nesposobni smo še, da bi začeli reševati in odpravljati sedanje slabosti in pomanjkljivosti.

Posvetovanje torej ni uspelo. To je žalostno dejstvo, če pomislimo, da so podobna posvetovanja drugih

letom spreminjati, dopolnjevati in morda celo ven metati člene, ki ne odgovarjajo zahtevam in sistemu.

Prihodnje posvetovanje je določeno v novembru. Upajmo, da takrat naše podjetje ne bo imelo zopet samo splošne ugotovitve na programu, temveč res takšne teme, ki bodo služile za konkretne razprave in za konkretno obdelavo. Če kdo prevzame obvezo, naj jo tudi ustrezno izpolni!

P. G.

Kako napreduje delo okrog statutow

Podkomisija za delovna razmerja za sestavo statuta podjetja je že opravila svoje delo. Njena naloga je bila, da ugotovi, kaj so že dosedanja interni predpisi (Pravila podjetja, Pravilnik o delovnih razmerjih, Pravilnik HTV in drugi pravilniki) s tega področja obdelali, kako so v teh pravilnikih posamezna vprašanja rešena, kaj od tega je dobro in kaj ni več v skladu z novo ustavo in s sedanjo stopnjo razvoja delavskega samoupravljanja. Na drugi strani pa je bila naloga komisije, da preveri, kje so se posamezne dosedanje rešitve in določila v teh notranjih predpisih v praksi pokazale kot dobre, kje je v praksi prišlo do kršitev teh predpisov in zakaj se niso posamezna vprašanja reševala tako kot je bilo predpisano, kje in kaj so vzroki za odstopanja itd. Končno je bila najvažnejša naloga podkomisije ta, da na podlagi konkretne analize razmer in na osnovi programa statuta podjetja »Tekstilindus«, ki ga je izdelala centralna komisija za sestavo statuta, izdela predlog: kaj naj s področja delovnih razmerij in skrbi za proizvajavca zajema statut in v kakšnem obsegu in kaj naj na posameznih področjih urejajo drugi interni predpisi oziroma pravilniki.

Naloga podkomisije so bile torej obširne in odgovorne. Članj so se tega zavedali in zato ves čas

aktivno sodelovali pri delu. Podkomisija je imela prvo sejo takoj po imenovanju. Na tej seji je izdelala plan dela, po katerem so bili posamezni člani zadolženi, da skupaj z ustreznimi strokovnimi službami obdelajo posamezna področja in pripravijo material. Ker so bili v tem obdobju tudi dopusti, se je delo nekoliko zavleklo, vendar so na drugo sejo prišli člani s pripravljenim materialom in z izdelanimi predlogi, kar je delo na seji podkomisije zelo olajšalo. Tako je podkomisija na treh sejah (vsakokrat z večurno razpravo o predlogih) zbrala vse tisto, kar je važno in potrebno, da pride v statut podjetja.

Preveč bi bilo, če bi naštevali, katera vprašanja so bila predmet široke razprave oziroma so predstavljala največjo težavo, kako naj to reši statut. Povem naj le, da je glede na to, da manjka novih predpisov (Novi zakon o delovnih razmerjih in dr.) nekaj važnih vprašanj ostalo nejasnih oziroma nerešenih in jih bo moč zadovoljivo rešiti šele, ko bodo od pristojnih organov sprejeti zakoniti predpisi.

Ko bo prvi osnutek ali predosnutek statuta pripravljen pa se bo podkomisija ponovno sestala in z dopolnilnimi predlogi skušala dati svoj prispevek za čimboljše statut podjetja.

Programi za delo izvršnih odborov sind. podružnic

29. marca letos je bila sindikalna skupščina v podjetju, ki je med drugim zaključki sprejela tudi naslednjega: NA OSNOVI ZAKLJUČKOV KONFERENCE NAJIZVRŠNI ODBORI PODRUŽNIC PO EKONOMSKIH ENOTAH IZDELAJO KONKRETNE PROGRAME ZA SVOJE DELO V OBDOBJU DO NOVE KONFERENCE V PRIHODNJEM LETU. V naslednji številki smo že objavili programe Tovarniškega odbora in nekaterih komisij, ki so se zavedale, da je načrtno in učinkovito delo brez programa nemogoče. Te je torej treba pohvaliti.

Pet mesecev je od tedaj preteklo. Za nekatere so bili delovni in uspešni, za večino izvršnih odborov pa so predstavljali težak, izredno težak problem: KJE NAJTI ČAS, KJE NAJTI SPOSOBNEGA ČLOVEKA, KI BO IZDELAL PROGRAM NJIHOVEGA DELA. Kaj pravite, člani kolektiva, kako bi delalo naše podjetje, če bi odgovorni ljudje izdelali program proizvodnje in druge vezane programe šele pet mesecev pozneje? Gorje, pravim, če bi bilo naše delo v podjetju odvisno od sposobnosti takšnih izvršnih odborov. Pri vsem tem pa moramo še dodati, da še vedno, niti po petih mesecih nekateri izvršni odbori niso uspeli izdelati omenjene programe. Kdo zmore najti opravičilo zanje? Kdo je odgovoren, kdo je kriv, da sicer zdrava in potrebna organizacija zgublja na ugledu, ne izvršuje svoje nalo-

ge, svoje zadolžitve?

V tem obdobju je predsednik podružnice podjetja večkrat opozoril sindikalne predstavnike omenjenih izvršnih odborov, naj vendar naredijo program, naj že pričnejo delati po smernicah konference. Kljub vsem opozorilom in nasvetom pa uspeha le ni bilo vse do danes. Verjetno tu ni več kaj reči. Če bi bil letički čolnček bi jim svetoval naj uvedejo tudi oni pozdrav gasilcev: NA POMOČ!

KAKO IZGLEDAJO PROGRAMI IO, KI JIH SEDAJ KONČNO LE IMAJO?

PREDILNICA I

— mesečno je treba sklicati sestanek, na katerem je treba obdelati proizvodne uspehe, kvaliteto, probleme proizvodnje, izplačane osebne dohodke,

— problematiko podjetja bodo obravnavali vsake tri mesece ali pa polletno,

— zaradi rekonstrukcije je treba izvesti reorganizacijo dela, kar postopoma že izvaja strokovna komisija. IO ji mora nuditi vso pomoč, da bi potekalo delo na vseh delovnih mestih v predilnici I pod kolikor je možno enakimi pogoji,

— delovna disciplina se je sicer izboljšala, vendar še vedno ni kot bi bilo treba. V tem pogledu je treba narediti vse, da se razmere še popravijo, enako pa bo treba urediti tudi medsebojne odnose članov podružnice,

— poiskati bo treba pot, ki bi

zblížala sindikalno organizacijo z mladinsko, ki bi mladini nudila pomoč, ker je bila doslej premalo aktivna,

— IO mora v prihodnje še bolj sodelovati z ostalimi organizacijami in s samoupravnimi organi tako v enoti kot tudi v podjetju.

Ta program ni slab. Če se bodo te smernice držali, potem lahko pričakujemo tudi uspeh, čeprav so ga naredili dokaj pozno.

PREDILNICA II

— glavno delo odbora bo — poglobljanje v probleme proizvodnje in kvalitete, tesna povezanost z obratovodstvom in z ostalimi organizacijami v predilnici, s predsednikom ODS in s sekretarjem osnovne organizacije ZK ter s članom nadzornega odbora.

Pripominjam, da je ta enota izdelala svoj program celo pred letno konferenco, vendar je kaj klavrn in vse preveč načelen. Kakšen bo zato uspeh njihovega dela bo pokazala bližnja prihodnost.

TKALNICA I

Program te enote je izredno obsežen in ga zato v celoti ne bi objavljali, pač pa bomo navedli njegovo vsebino.

— Postavi se 6 komisij, in to: komisija za prošnje in pritožbe, za delitev ostankov, za organizacijo, ideološka komisija, ki skrbi cijo raznih akcij (volitve, vpis itd.), za delavsko samoupravljanje za delavce, ki gredo v pokoj,

(nadaljevanje na 6. strani)

Priprave na letno mladisko konferenco

Ker se leto bliža koncu, pregledujemo tudi mi mladi, kot mnogi drugi prehojeno pot naše mladinske organizacije po obratih. Analiziramo naše uspehe in neuspehe ter načrtujemo nove oblike dela na političnem, kulturnem in zabavnem področju. Posebno pa je to razgibanost čutili te dni, ko se mladina pripravlja na izvedbo redne letne konference mladinske organizacije. Po aktivih oziroma po EE so konference MO že takorekoč za nami, vendar pa jih moramo omeniti, ker so dale nove smernice za delo. Poudariti je treba, da se mladina ob pomoči ostalih subjektivnih sil že aktivno vključuje v razne politične naloge ter skuša preko samoupravnih organov zastopati stališče svoje EE. Vendar pa je treba priznati, da povsod še nimajo dovolj razumevanja za vse težnje mladi-

ne, čeprav se situacija iz leta v leto izboljšuje. Podobna vprašanja se obravnavajo na konferencah mladine po aktivih, vendar pa še vse premalo, pa zato obiskovavec take konference dobi vtis, da mladina, kljub veliki privrženosti sami org. ne sodeluje dovolj z različnimi predlogi ter v razpravah. Zato so mladi sprejeli sklep, naj se organizira čimveč predavanj in seminarjev oziroma naj se da mladim možnost sodelovanja v vseh forumih v podjetju. Le praktično delo v organizacijah in organih daje možnost poznavanja situacij v EE oziroma v podjetju.

Mladi smo tudi realizirali razne možnosti za povečanje produktivnosti dela, ker se zavedamo, da ob večji produktivnosti lahko pričakujemo tudi izboljšanje življenjskega standarda, omogočimo

lažji prehod na 42-urni delovni teden itd. Glede rekreacijskega udejstvovanja je mladina predlagala, naj se ji zagotovijo možnosti za športno udejstvovanje ter ostale oblike zabavnega življenja. Tako so sprejeli sklep, da je treba mladini zagotoviti klubske prostore, ki bodo primerno opremljeni in ki bodo nudili dovolj pestrosti in razvedrila. Med drugim so na konferencah razpravljali o medsebojnih odnosih, o planu HTV zaščite ter o drugih vprašanih iz življenja in dela podjetja ter mladinske organizacije. Vse te predloge in sklepe konference po aktivih bodo prenesli še na letni konferenci, nakar jih bo treba potem realizirati. O delu letne konference mladinske organizacije pa vam bom pisal v naslednji številki Tekstilca.

Tejč

NA DELOVNIH MESTIH

Pred bližajočo se konferenco smo mestih ter jim zastavili nekaj obiskali tudi nekaj mladink in vprašani, na katera smo dobili mladincev na njihovih delovnih kratke, a jasne odgovore:

OLGA SKOFIC:

Seminar v Podvinu

Vodstveni kader v mladinskih organizacijah se razmeroma hitro menja. To naglo menjavanje pa povzroča hitre spremembe med člani, ki prihajajo v organizacijo, v njej odraščajo in naposled odhajajo iz nje z ustrezno prakso za delo v ostalih družbenopolitičnih organizacijah. Zato je normalno, da imamo v organizaciji tako po letih kot po izkušnjah razmeroma mlad kader. Da bodo bodoči mladinski aktivisti sposobni voditi delo organizacije, je zato nujno potrebno, da so splošno razgledani, da poznajo naloge organizacije itd. V ta namen je TK organiziral enodnevni seminar v Podvinu in sicer naslednje vsebine: tehnika vodenja sestankov, programska načela in statut ZMJ, organizacija dela TK (sekretariatov in komisij) in organizacija konferenc. Vsebinska ideološka izobraževanja mladine je imela tendenco, da se ob osvajanju osnovnega znanja iz znanstvenega socializma predvsem okrepi proučevanje sodobnih problemov teorije in socialistične prakse ter marksističnega tolmačenja pojavov v svetu in pri nas. To vse naj mladim ljudem pomaga izoblikovati merila o političnih, idejnih, etičnih in drugih temah vsakdanjosti, da bi se s socialističnim prepričanjem borili za novo in napredno na vseh področjih družbenega življenja. Po uspešnem predavanju je bil še razgovor o bodočih nalogah organizacije v podjetju. Člani sekretariatov v EE so podali na seminarju program bodočega dela, ki so ga sprejeli na letni konferenci aktivna. Tako so vsi člani seminarja

bil neposredno seznanjeni z dosedanjim delom ter bodočimi nalogami sekretariatov. Obravnavali so tudi diskusije z letne konferen-

Metode vodenja sestankov je razlagal na seminarju tovariš L. ZIHERL

ce mladinske organizacije. Seminar je sprejel konkretne zaključke o bodočem delu organizacije, ki bodo priloženi letni konferenci in vas bomo takrat o njih seznanili. Vsi člani seminarja so zaželeli še nadalje izobraževanje v prepričanju, da bodo tako lahko uspešno

vodili delo organizacij. Dejstvo je, da je vzgoja mladine tako pomembna in odgovorna družbena naloga, da bi nikakor ne smela biti prepuščena sami organizaciji, temveč bi morali pomagati in sodelovati tudi ostali družbeni činitelji, ki so kakorkoli povezani z njo. Zato bodo potrebni še nadaljnji naporji naše organizacije, da okrepi in izboljša vzgojo mladega človeka, predvsem pa da se bori zato, da prenese del skrbi zanj na ustanove, kjer je vzgoja in izobraževanje osnovna naloga.

C. N.

MARIJA MIKLAVCIC: Sem zelo zaposlena, vendar bi sodelovala. Moja želja: prikrojevalni in kuharski tečaj.

VIKTOR HAFNAR: bi: foto tečaj in več športa. Sem premalo obveščen o delovanju mladinske organizacije. Odnos mojstra do mene je dober. Zelel bi delovati sem pripravljen po svojih močeh! Sem član ZM od vstopa v podjetje.

TONCKA PLAHUTA: je zelo dober. V bodoče želim poželeti bi kuharski in prikrojevalni tečaj. Odnos predpostavljene izletov.

Udeleženci seminarja v Podvinu

Resne težave v naših menzah

Večkrat nekateri kritizirate osebje menze oziroma samo poslovanje restavracije za vogali. Zato bom pojasnil in opozoril na nekatere probleme naše restavracije. Opisal bom vsak obrat posebej.

V obratu I smo v letošnjem letu pričeli s preureditvijo prostora za pripravo jedil. Prej je osebje vse pripravljalo v sami kuhinji, kar je bilo v nasprotju s predpisi, občutna pa je bila tudi izguba na kvaliteti hrane. Sedaj je prostor za pripravo jedil opremljen z lično delovno mizo, s topljo in mrzlo vodo. Tudi priročna shramba za kuhinjo je v novih prostorih, v kateri je še hladilnik. V kuhinji so nove delovne mize, montirani pa bomo še električno prekucno ponev, ki bo zelo olajšala delo za pripravo jedil. Montirana bo tudi cev za odvajanje vročine, ki pri štedilniku včasih presega 70° C.

Tudi v obratu II smo pričeli s preureditvijo. Na vrsti je bila jedilnica, v kateri bomo zamenjali izrabljeni ladijski pod s teraco ploščicami. Napeljana bo parna kurjava; jedilnico pa bomo prepleskali. Ker je sedanja kuhinja premajhna in skrajno slaba bomo iz obstoječih prostorov in dodatnih naredili novo, poleg nje pa še prostor za pripravo mesnih, testnih in zelenjavnih jedil, pomivalnice za namizno in črno posodo, skladišče za kuhinjo in embalažo, garderobo s sanitarijami ter pralnico. V kuhinji bomo montirali tudi kombiniran štedilnik, parni kotel, električno prekucno ponev, namestili nove delovne mize ter napeljali topljo in mrzlo vodo, ki je dosedaj ni bilo, pač pa so jo morale kuharice greeti v kotlu. Tudi dosedanjo neprimerno delitev kave in mleka bomo s preureditvijo prostorov primerno uredili.

Pogoji, v katerih sedaj delamo, so nevdržni in neprimerni, zato je kritika, ki pade na račun osebja restavracije dostikrat neupravičena. Resno je zato treba premisliti, kako izvesti preurejanje prostorov, da bo pozneje delo teklo nemoteno, da bo ob pravem času pripravljena hrana, itd. O tem verjetno danes še nobeden ne razmišlja, čeprav bo takrat, ko se bo delo v kuhinji pričelo, prepozno. Potrebno bi bilo, da bi naš vzdrževalni obrat organizirali skupino ljudi, da bi to delo čim prej opravila, ker je praksa pokazala, da nas planiranje izgotovitve vedno nese. Ob preurejanju same kuhinje verjetno nekaj časa ne bomo mogli kuhati. Potrebno bo zato urediti prevoz malice iz obrata I. Kosila pa bodo takrat odpadla. Zato bi se morali odgovorni za izvršitve teh del zavzeti, da bi bilo delo čim prej narejeno.

Ko sem govoril o tem, kaj vse smo že naredili in kaj še bomo, ne morem mimo tega, da ne bi

pohvalil in se zahvalil odgovornim uslužbencem matičnega podjetja za razumevanje za težave restavracije.

Pri problemih, ki sem jih navedel, moram spregovoriti še nekaj besed o odnosu nekaterih gostov do osebja restavracije in do inventarja. Dogaja se, da nekateri člani mislijo, da smo v restavraciji zaposleni manj vredni kot zaposleni v proizvodnji, kar upam, da ne drži. Delati v kuhinji je velikokrat težje kot drugje, saj prekomerna vročina in pogoji dela večkrat presegajo normalne pogoje. Tudi pravičen način posameznikov, da zmerjajo osebje zaradi kake malenkosti, ki jo velikokrat povzročijo sami. Če se ne da urediti oziroma odpraviti napako v sami restavraciji, se lahko posamezniki obrnejo na člane

Sveta restavracije, ki so člani matičnega podjetja, le-tj pa bodo zadevo uredili. Tudi odnos nekaterih gostov do inventarja ni pravičen. Iz restavracije namreč odnašajo jedilni pribor, skodelice in steklenice brezalkoholnih pijač. Mar nobeden ne pomisli, da gre vse to na račun abonentov samih, ker mora vse to plačati restavracija. Ko že pišem o stroških moram pripomniti, da je z ozirom na podražitev mesnih izdelkov za okoli 73% v letošnjem letu in tudi ostalih hranil izredno težko poslovati. Brez ustreznega povišanja restavracija ne more več shajati, če naj kvaliteta malic in kosil ostane sedanja.

Zaradi nekaterih nejasnosti oziroma mišljenja nekaterih gostov bi navedel še to, da v ceni 60 di-

narjev za malico še sedaj niso všteti samo stroški materiala, ki je potreben za pripravo ene porcije enolončnice, pač pa še ostali stroški, kot so: čistilni material, papir za zavijanje, zobotrepci, pirsarški material, inventar (posoda, jedilni pribor, steklenice in drugo) zdravniški pregledi, ki so obvezni vsakih 6 mesecev, delovne obleke in drugo. Vse te stroške mora restavracija plačati sama, zato upam, da bo tudi to sedaj nekaterim bolj jasno.

Podražitev seveda ni potrebna zaradi lepšega, temveč zato, ker to zahtevajo tržne razmere. Zato smatram, da je vsaka kritika v tem smislu na račun restavracije neumestna. Naš namen in cilj je: **Nuditi svojim gostom čim boljše in na kulturn način postreženo hrano!**

Franc Koporec

Takole izgleda stara kuhinja v obratu II, kjer je res premalo prostora

Še na kratko o delu LJUDSKE TEHNIKE

Društvo ljudske tehnike v našem podjetju je organiziralo nov tečaj za voznike — šoferje amaterje. Za jesenski tečaj se je prijavilo 22 kandidatov. Število pri-

javitelcev je bilo namreč omejeno, ker je sedaj za praktično vožnjo na voljo samo avtomobil Opel-rekord, stari »Mercedes«, ki je »izučil« na stotine novih šofer-

jev, pa je odšel v zaslužni pokoj. Vodji tečaja sta Jože Javornik in Rajko Nadižar. Prometne predpise predava Miloš Stempihar, motoroznanstvo pa ing. Grošelj. Praktično vožnjo pa poučujeta Jože Fajfar in Jože Benedik.

Spomladanski tečaj, katerega je obiskovalo nad 40 kandidatov, ni najbolje uspel. Verjetno je bil eden izmed vzrokov neuspeha preveliko število prijavitelcev, pa tudi to, ker društvo ni organiziralo društvenih izpitov, da bi lahko tako najbolje preverilo znanje vsakega posameznika, predno bi

ga poslalo pred občinsko komisijo v Kranju. Mnogi kandidati pa so se tudi zanašali na to, da bodo lahko ta izpit opravili s skromnim znanjem.

Vse te napake oziroma pomanjkljivosti je bilo in bo še treba odpraviti pri tem novem jesenskem tečaju, če hočemo, da bodo kot vsa prejšnja leta, naši tečajniki v redu delali izpite. Še največja skrb pa mora ležati na tečajnikih samih, ki morajo bolj resno zagrabiti za učenje, kot so nekateri v spomladanskem avtomoto tečaju v našem podjetju.

Naši rokometiši - drugi!

Občnska zveza za telesno kulturo v Kranju je pred dnevi organizirala občinsko sindikalno prvenstvo kranjskih delovnih kolektivov v rokometu. Ker je bilo to tekmovanje izvedeno prvič, ni bila udeležba kot smo pričakovali. Je pa vsak začetek težak in zato lahko v prihodnjih letih računamo na večjo udeležbo ekip iz delovnih kolektivov in ne samo iz Iskre, Save in Tekstilindusa, kot je bilo to letos.

Kljub vsemu pa je bilo letošnje prvenstvo izredno zanimivo. Čeprav je šla ekipa na to tekmovanje popolnoma nepripravljena, je vendar osvojila presenetljivo drugo mesto. Premagala je ekipo tovarne Sava s 17:10 (10:3), čeprav so v reprezentanci Save nastopili sami aktivni tekmovalci, ki nastopajo v II. republiški rokometni ligi, v naši pa le dva aktivna tekmovalca — rokometiši. V prvi tekmi turnirja z Iskro je naša ekipa podlegla s 4:21 (1:10). Ekipa tovarne Iskra je bila namreč precej boljše moštvo kot Sava in Tekstilindus, saj v ekipi Iskre igrajo sami trenirani rokometiši, ki nastopajo v moštvu Mladost, le-ta pa je med najboljšimi v Sloveniji.

Z uspehom naših rokometišev smo torej lahko povsem zadovoljni. Dosegli so več kot smo pričakovali. Vrstni red je bil torej naslednji:

	St. iger	Zmage	Neodl.	Porazi	Razmerje	Št. točk
1. Iskra	2	2	0	0	36:12	4
2. Tekstilindus	2	1	0	1	21:31	2
3. Sava	2	0	0	2	18:32	0

Za ekipo Tekstilindusa so nastopili na tem prvenstvu: Legat, Poljka, Bevk, Hilčar, Brglez, Javornik, Praprotnik, Zagar, Musar in Vojič. Gole za našo vrsto pa so dosegli na obeh tekmah skupaj: Poljka 10, Bevk 8, Legat 2, Hilčar in Praprotnik po enega. Za začetek torej kar dobro! Vsekakor pa bi bilo potrebno, da bi se večkrat sestajali in za taka tekmovanja tudi skupaj vadili, kar bi prineslo ekipi oziroma tovarni še večji športni uspeh.

J. J.

KDAJ BODO ROKOMETIŠEM IN KEGLJACEM SLEDILE TUDI DRUGE SPORTNE PANOGE?

Delavec iz vzdrževalnih obratov varj počeno cev

ABONMAJI

Da bi poživilo gledališko dejavnost v Kranju, je uprava Prešernovega gledališča sklenila za sezono 1963/64 skupno sodelovanje z Mestnim gledališčem iz Ljubljane. Razpisala je abonmaje tudi za kolektive v prepričanju, da je delovnemu človeku po naporom delu potrebno tudi kulturno razvedrilo. Sodelovanje Mestnega gledališča iz Ljubljane bo močno povečalo kvalitetno raven prireditev v tej sezoni.

Naša sindikalna podružnica je ob uvidevnosti uprave podjetja sklenila pogodbo s Prešernovim gledališčem za prvo polovico abonmaja. Po dogovoru s sindikalno podružnico tovarne »Sava« bomo delili dvorano na polovico, da bodo tako predstave po dvakrat, kar bo ugodno tudi za tiste, ki delajo v treh izmenah. Mestno gledališče iz Ljubljane bo v Kranju izvajalo: Kabaretno komedijo »Smeh ni greh« že 18. oktobra 1963, Shakespeara »Kar hočete«, Bogdan Jovanoviča »Primer tov. Koprivice« in eventuelno kot četrto premiero Javorškovo »Kriminalno zgodbo«. Prešernovo gledališče pa: za 100-letnico ustanovitve čitalnice v Kranju: »Veliko besedo«, pri kateri bodo nastopali vsi igralci, ki so kdajkoli /nastopali/ sodelovali pri dramskem ustvarjanju v Kranju.

Nadalje bo dramska sekcija še uprizorila dramo flamskega pisatelja Brulina »Psi« in od Vadenberga »Bilo mi je sedemnajst let«.

Oder mladih bo pripravil: Nikoličevo povojno dramo »Kupe 9 — 10« in Macievo povojno dramo »Oseba ki jo iščem«. V skupni uprizoritvi nadalje Blottcher-jevo komedijo »Zakon je zakon« in Stenson-ovo »Otok zakladov« ter skupno z dramsko sekcijo Gay — Brechtovo »Beraško opero«.

Izven abonmaja pa bo Prešernovo gledališče pripravilo za otroke v času noveletoletnega praznovanja:

Hep van Delft-ovo igrico »Hura soncu in dežju« in v začetku meseca marca Köstnerjevo igrico »Emil in detektiv«.

Člani našega kolektiva lahko kupijo abonmajske vstopnice pri poverjenikih v ekonomskih enotah po din 70 in 100 za eno predstavo, vendar morajo dvigniti abonma za vse štiri predstave.

Poverjeniki v posameznih ekonomskih enotah so:

predilnica I	tov. Jože Jezeršek
predilnica II	tov. Jalovec Milka
tkalnica I	tov. Lederer Pavla
tkalnica II	tov. Florjan Marija
plemenitilnica I	tov. Zdešar Marija
plemenitilnica II	tov. Kristanc Marija
vzdrževalni obrat	tov. Sagadin Milena
splošna uprava	tov. Janželj Julka
konfekcija	tov. Lebar Justina

IZKORISTITE UGODNOST, KI SE VAM NUDI!

Programi dela IO sind. podružnic

(Nadaljevanje s 4. strani)

— poiskati je treba skrite rezerve in preiti na še povečan sistem stavev, ki jih posluhuje ena tkalka. Pri tem je treba paziti, da tak sistem ne bi delavca bolj obremenil kot prejšnji, — delati je treba za uvedbo 42-urnega delovnega tedna, — v bodoče je treba pomagati tistim, ki so socialno ogroženi, — veliko skrb je treba posvetiti kvaliteti proizvodov, v ta namen je treba sklicati ustrezne sestanke z vodji izmen, z mojstri in s tkalkami,

— novozaposlenim je treba posvetiti več pozornosti,

— poiskati je treba vzroke, da stari delavci zapuščajo podjetje, — samovoljne zapustitve je treba jemati resno, jih proučiti in zavzeti potrebno stališče, — itd.

PLEMENITILNICA I
Program te enote izgleda takole:
— plan in kvaliteta,
— plan izvoza v naši e. e.
— osebni dohodki,
— mesečno doseganje norm po oddelkih in število nadur, ki smo jih opravili v tekočem mesecu,

— obravnavanje sklepov TO sindikalne podružnice podjetja.

Ne bi sedaj kritizirali še teh programov, pač pa bi svetoval članom izvršnih odborov, naj se sedaj resno lotijo postavljenih nalog, naj jih resno tudi izvršujejo, predvsem pa naj o vseh svojih ugotovitvah informirajo člane svoje enote — na raznih sestankih — in člane kolektiva preko tovarniškega glasila. Le tako bodo lahko dokazali, da delajo tako, kot predvideva to pravilna politika te organizacije v našem družbenem sistemu.
Peter Gunčar

Skupina proizvajalcev iz tkalnice II

Problemi organizacije in evidence osnovnih sredstev v podjetju

(nadaljevanje s 3. strani)

nimi sredstvi. V velikih gospodarskih organizacijah ima knjigovodstvo osnovnih sredstev n. pr. naslednjo shemo:

DELOVNO MESTO VODJE

knjigovodstva osn. sred.

DELOVNO MESTO

knjigovodje

DELOVNO MESTO

tehnika

DELOVNO MESTO

strojepisne

Naj navedem kot primer samo nekaj nalog, ki bi jih lahko opravljali tehnik:

1. Voditi evidenco o inventarnih številkah in inventarnih ploščicah, ter skrbeti, da imajo vsa osnovna sredstva ploščice.

2. Izdelava kalkulacije nabavne cene za kupljena osnovna sredstva v sodelovanju s tehničnimi organi v podjetju.

3. Sodelovanje s tehničnim sektorjem podjetja pri sestavljanju stroškovnika investicijskega vzdrževanja OS, ter sestavljanje predkalkulacije in obračunske kalkulacije investicijskega vzdrževanja po posameznih predmetih.

4. Pomagati ob likvidaciji dokumentov o dobavi in izločitvi ter ostalih spremembah med osnovnimi sredstvi, kadar nastanejo vprašanja tehničnega značaja.

5. Pomagati pri pripravi gradiva za inventuro OS, pri izvedbi inventure, sestavljanju poročil in obdelavi zbranih podatkov.

6. Sodelovati s tehničnim in finančnim sektorjem v zvezi z organizacijo in pripravami za izvedbo obširne naloge kot je to nastavitve nove tehnične in finančne kartoteke za osnovna sredstva.

7. Posebno skrbeti za osnovna sredstva na delovnih mestih, za njihovo vzdrževanje s tem, da bi se dnevno opravljali obhodi na območju obeh obratov.

8. Skrbeti za pravilno premeščanje osnovnih sredstev in zapisovati podatke o tem v evidenci pripomočke v samem knjigovodstvu osn. sredstev, kakor tudi po obratih, oddelkih, delavnicah in pod.

9. Odgovarjati za ažurnost in točnost pri delu itd.

Pri nas so navedene operacije deloma razdrobljene na več drugih delovnih mest, ki s knjigovodstvom osnovnih sredstev praktično nimajo nobene zveze, ker se o tehničnih zadevah enostavno ne dajejo nobena obvestila ali pa so ta zelo redka, deloma pa se do sedaj sploh niso opravljale, čeprav bi bile nujno potrebne.

Kaj lahko iz dosedaj navedenega zaključimo?

1. Potrebno bi bilo proučiti vprašanje koliko sploh še odgovarja dosedanja organizacijska razporeditev delovnih mest, ki zajemajo področje osnovnih sredstev v podjetju? Ne bi se mogel strinjati s trditvijo, da se problem tiče samo finančnega sektorja. Težje je razumljivo to, da dosedaj verjetno še nihče ni določil obravnavnega problema s te strani, namreč: **kako in koliko je še potrebno od nekoga, ki recimo opravlja samo knjigovodske posle, hkrati še doseči, da se prav tako dobro spozna tudi na popolnoma tehnična vprašanja, ki postajajo pri vedno širšem uvajanju avtomatizacije v podjetju tudi bolj zapletena?** Ne rečem, da se taka praksa z leti ne doseže in nimam namena zagovarjati kakšnega stališča o meji med finančno in tehnično stroko. Toda, zakaj se potem tudi vsi tehniki in inženirji ne spoznajo v celoti na finančna in knjigovodska vprašanja tako dobro, kot so sposobni za vprašanja v svoji stroki? O tem bi lahko širše razpravljali, vendar to ne spada več v okvir tega sestavka.

Mnenja sem, da ima podjetje sedaj že tolikšen obseg, da bi zgoraj navedena shema že lahko prišla v poštev. Ob upoštevanju naših razmer in pogojev v podjetju, ter pravilni razporeditvi obsega dela pri teh delovnih mestih, bi

problem prav gotovo zadovoljivo rešili.

II. Bistveno pri vsem tem pa je vprašanje **tehnične kartoteke osnovnih sredstev**, ki je naše podjetje žal še nima! Uspešna rešitev te naloge in prednosti, ki bi jih taka kartoteka imela ni moč dovolj poudariti. Predvsem bi bila to solidna povezava med oddelki v obratih ter med tehničnim in finančnim sektorjem, ki si je brez take kartoteke ni mogoče zamisliti. Da je trditev točna, si lahko vsak sam ogleda stanje v proizvodnih obratih in drugih oddelkih.

Navajam nekaj glavnih podatkov, ki bi jih taka kartoteka morala vsebovati in sicer: točen strokovni naziv osnovnega sredstva, inventarna številka, dobavitelj, proizvajalec, tovarniška številka, dokument o nabavi (datum in št.), jamstvo, namestitev, dano v uporabo, likvidacija, tekoča popravila, investicijska popravila, odpisi, letni tehnični podatki o obratovanju v izmenah ali urah, nabavna vrednost in drugi občasni podatki. Tehnični opis in skica pa bi vsebovala podatke o: tipu, modelu, montaži, pirboru, dimenzijah, materialu, teži, jakosti, kapacitetah, načinu mazanja, hlajenju, stanju uporabnosti, itd. Pri nas bi morali biti ti podatki prilagojeni tako, da bi kazali predvsem značilnosti in posebnosti tekstilnih strojev. Ako pa bi hoteli to kartoteko opremiti še bolj sodobno, bi morala imeti nalepljene še fotografiske posnetke tistih strojev, naprav ali orodja, ki so za proizvodni proces bistveni.

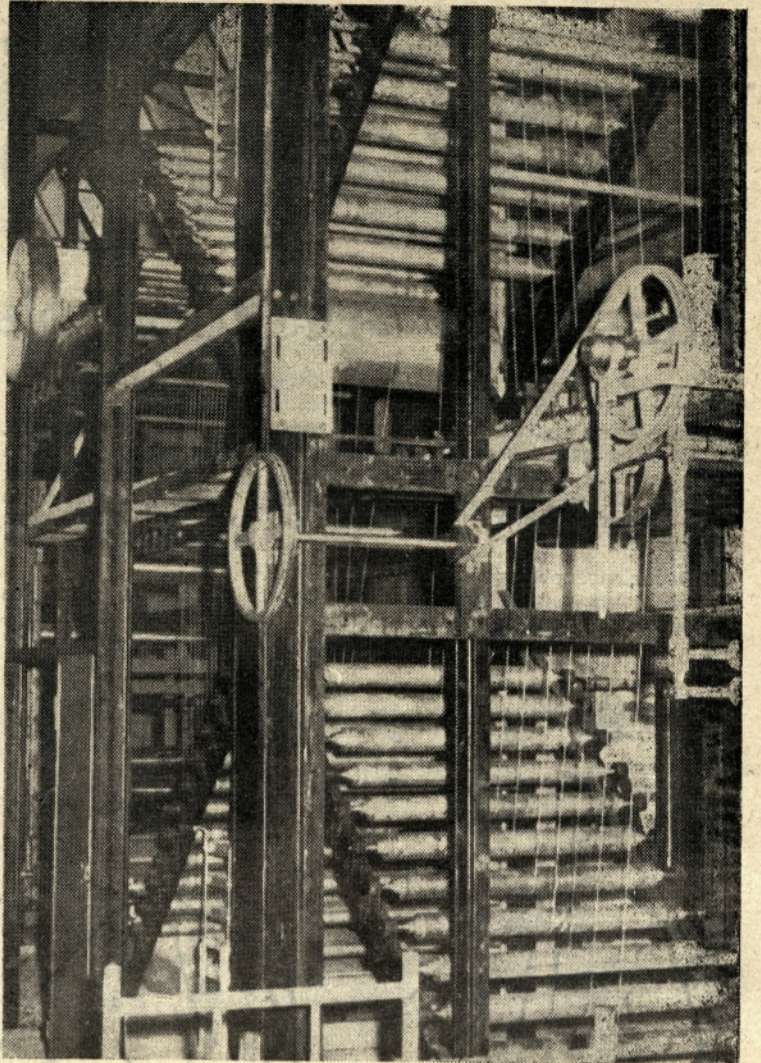
Podatkom, ki bi jih lahko dobili iz take kartoteke za razne potrebe n. pr. statistike, tehničnega in finančnega sektorja, ni treba še posebej pripisovati pomembnosti. Zdaj se podatki o letih nabave, montaže, delovnih širinah, kapacitetah in ostalem, strnjeno dobijo le v finančnem knjigovodstvu v naložbeni kartoteki. Pripominjam pa, da so tehnični podatki za posamezne stare stroje in naprave precej pomanjkljivi in nepopolni, kar je dediščina prejšnje organizacije, za novo opremo pa so že

točnejši, vendar še vedno pre malo obdelani z ozirom na to, da ni nobenega tehničnega popisa osnovnega sredstva pri prevzemu in je treba podatke zbirati naknadno iz raznih virov, s povpraševanjem, prevajanjem itd. To velja predvsem za obrat I. Obrat II pa je glede tehničnih podatkov za osnovna sredstva poglavje zase.

Ako bi n. pr. hoteli ugotovljati **izkoriščenost** oz. spremljati stanje uporabnosti **posameznih strojev** naj bo to v predilnici, tkalnici ali plemenitilnici I in II z ozirom na dve ali triizmensko obratovanje, bi prav gotovo prišli do težav, ker se evidenca o obratovanju posameznega stroja ali naprave pri nas ne vodi. Ti podatki bi nam lahko služili tudi pri izračunavanju tehnične in ekonomske zastarelosti posameznega osnovnega sredstva, kakor tudi pri bodočih investicijskih načrtih, ki bi na ta način dobili poleg drugih proizvodnih pogojev s te strani precejšnjo utemeljitev in upravičenost pri nabavah. V celoti pa bi se to odrazilo tudi pri razpravah o elementih perspektivnega razvoja podjetja.

III. V pripravah za skrajšanje delovnega tedna se priporoča, naj delovne organizacije izdelajo dokumentirane analize ekonomskih, finančnih in drugih učinkov skrajšanega delovnega časa za svoje obrate, delavnice in druge delovne enote, kakor tudi za delovno organizacijo kot celoto. Orientirajo naj se na odkrivanje in mobilizacijo rezerv, kot so med drugim: »možnost boljše uporabe

Da bi mogli uspešno rešiti vsa vprašanja, ki sem jih navedel, je potrebno pri tem zajeti širši krog strokovnih sodelavcev, ki bi na podlagi izdelanega načrta sistematično začeli z delom. Naloga ni tako enostavna, kot bi mogoče kdo mislil. Potreben je predvsem **nov in podroben tehnični popis vseh osnovnih sredstev podjetja**, ki mora iti vzporedno s podatki, ki so sedaj na razpolago v knjigovodstvu osnovnih sredstev. Na podlagi tega popisa bi se sestavila najprej tehnična kartoteka osnovnih sredstev po ekonomskih

V plemenitilnici montirajo 10-barvni tiskarski stroj

enotah, nato pa šele nova finančna kartoteka in register osnovnih sredstev. Seveda bi morala biti pri nadaljnjem poslovanju temu ustrezno organizirana tudi vsa ostala evidenca o osnovnih sredstvih. Vsi prepisi originalne dokumentacije o prevzemu in likvidaciji OS bi morali prihajati v knjigovodstvo osnovnih sredstev, ki bi bilo z inventarno knjigo in primopredajnimi knjigami po oddelkih tesno povezano s tehnično kartoteko, poleg katere bi morala biti na razpolago primerno razporejena še vsa ostala dokumentacija oz. korespondenca.

Celoten sistem organizacije, ki zajema vprašanje dokumentov o osnovnih sredstvih, je pri nas zelo pomanjkljiv in ne deluje tako, kot bi v sedanjih pogojih moral delovati. Posebno značilne so pomanjkljivosti najprej pri samih pogodbah, zaključkih in ostalih dogovorih glede nabave osnovnih sredstev. Knjigovodstvo osnovnih sredstev ne dobi niti kopije letnega investicijskega načrta, ne pošilja se mu prepisov dokumentov ali sklepov organov upravljanja glede nabave OS! Na razpolago je edino blagovna prevzemnica (nadaljevanje na 9. strani)

V prejšnji številki smo objavili nagradni razpis za prispevke s temo: **O DOPUSTU**. Dobili smo tri prispevke, vendar je bil tretji prispevek nečitljiv. Objavljamo torej le dva (drugi je na 8. strani).

Kako sem preživel svoj dopust

Kadar grem na dopust, grem z odprtimi očmi in ušesi in to kar vsako leto. Letos smo se odločili za skupni izlet po Makedoniji, in sicer: Lojze, Milena, Milka in Tone. Dopust smo želeli preživeti na Ohridu. Seveda smo že v Kranju pri Izletniku naročili avionske karte Beograd—Ohrid.

Vroč julijski dan nas je potil po beograjskih ulicah. Ogledali smo si Kalemegdan, živalski vrt, muzej in višek lepote, Avalo, ki je kakih 20 km izven Beograda. Spomenik neznanemu vojaku je lahko v ponos vsem Jugoslovanom. Je iz marmorja, tovor pa držijo na glavah žene v narodnih nošah iz vseh naših republik. Kdor ga je videl, mu bo vedno ostal v spominu, kdor ga pa še ni, mu iz srca priporočam, da si ga ogleda.

Utrujeni smo pozno zvečer šli spat v »Hotel Park«, kjer so nas vsakega olajšali za jurčka.

Zjutraj smo jo ob pol devetih mahnili do JAT poslovalnice. Oddali smo kovočke in se zbasali v Aerotransportne avtobuse; zdaj že drugič po tej poti, le s to razliko, da smo šli prvič iz Sarajeva na stari aerodrom, sedaj pa za Ohrid na novega. Res presenečen sem bil nad lepo urejenim poslopjem. Vse je iz marmorja in stekla. Teško je popisati, kako je lep. To je treba pač doživeti. Tam smo se še okrepčali z limonado in črno kavo, kar ni niti pretirano drago.

Po zvočniku so napovedovali čas odleta, in tudi, naj se potniki pripravijo na izhodu 5. Seveda

nas je spremljevalka takoj v avionu pogostila z bonboni za vsakega pa je imela tudi prijazno besedo.

Ze smo bili v zraku in globoko pod nami prestolnica Beograd. Res čudovit je bil pogled na mesta, vasi, ceste in reke, ki se vijejo kot ogromne kače, dalje na gozdove, travnike in hribe. Vse to se ti zdi kot pravljičar, ki jo gledaš iz udobnega naslonjača.

Ze smo nad Skopjem, ki ga danes na žalost ni več. Tako veličasten je stal pod nami in še misliti si nisem mogel, da bo kdaj razdejan v prah.

Sledilo je 30 minut postanka na letališču. Popili smo črno kavo in dobili nove potnike. Nato smo odleteli pod vročim makedonskim nebom dalje. Malo pred 12. uro smo bili na letališču Ohrid. Od tam smo se odpeljali v mesto, ki je vse polno zgodovinskih ostankov in znamenitosti. Ko smo dobili stanovanje, sem šel rezervirati karte za avtobus Ohrid—Skopje—Peč—Titograd—Ulcinj, 1316 kilometrov. Štiri dni smo ostali v Ohridu in obiskovali muzej in druge znamenitosti. Drugi dan smo se odpeljali s parnikom na drugi kraj jezera k Sv. Naumu. To je star samostan s kapelo in dragoceniimi freskami. Kapelo so baje postavili še učenci Cirila in Metoda. Za jezero pravijo, da je 34 km dolgo, 24 km široko in 886 metrov globoko. Nedaleč od samostana smo videli albansko mejo in graničarje. V času jugoslovansko-albanskega prijateljstva so se menda Albanci umaknili in

prepuslili samostan Sv. Nauma Jugoslaviji.

Cez 4 dni se je začelo že ob četrtri uri zjutraj, ko smo odšli iz Ohrida. Ze na prvi postaji Struga so nas novi potniki začeli metati s sedežev, češ da imajo tudi oni rezervacijo. Kdor prvi pride, prvi sede! Okolica ceste je lepa in zanimiva. Naredili smo postanek v Mavrovem. Nisem si prej mogel predstavljati mogočnega jezera, ki daje toliko električne energije. Tudi okolica je zelo lepa.

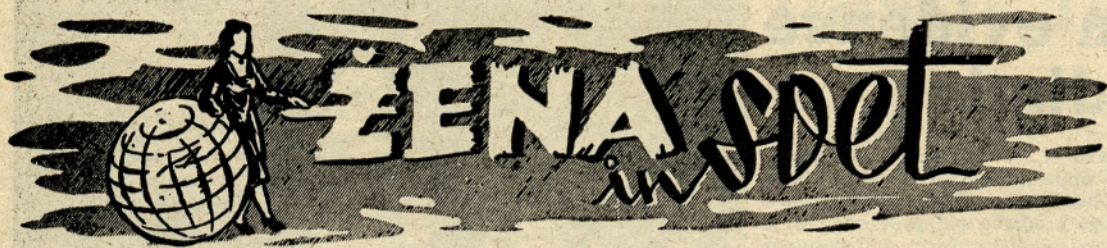
Okrog enajste ure smo prišli v Skopje. »Kufre« dol, eno uro postanka! Za slovo smo si še hitro ogledali mesto in železniško postajo. Danes te kar srce zaboli, če pomisliš, da ni več tega lepega mesta. Ob dvanajsti uri nas je čakal drugi avtobus, poln potnikov. Po dolgem prerakanju smo se komaj stlačili noter, čeprav smo imeli rezervacijo do Ulcinja. Niti odkakovanje v starem avtobusu niti vročina in žnja nam niso kvarili razpoloženja.

V Prizrenu smo imeli daljši postanek. Res je, da se nove stavbe s starimi in umazanimi bajtami in ulicami nič ne ujema. Pot na Metohijsko — Kosovo polje pa je zelo zanimiva. V Prishtini nas je že čakala uradnica avtopodjetja. Moralj smo zopet v drug avto, ker se je moral prejšnji vrtni nazaj v Skopje. Mi smo se sicer enoglasno protivili, vendar smo po dolgem prerakanju podlegli. Tako smo zopet dali »kufre« dol in odjadrili naprej. Razkaženi smo prišli ob osemnaj-

stj uri v Peč. K sreči mi je vzelo spovednik vse sindikalne karte, češ da mi bo zjutraj dal sedeže. V Peči smo prespali in drugi dan je šlo zopet dalje. Dobili smo res še kar dobre sedeže. Vožnja je potekala vse bolj med pečinami in hribi. Bilo je čudovito. Priznati moram, da nisem mislil, da je Črna gora tako lepa in bogata. Na vrhu pod Čakar-om (1894 m) je planinska koč. Kosilo stane tam z jagnjetino in drugim 200 din, črna kava pa 30 din. Res poceni je v teh hribih, vožnja pa je čudovita.

V Titograd smo prišli ob trinajsti uri. »Kufre« dol, zopet v nov avto! Ko smo bili spet natrpani, (na rezervacijo še pomisliti nisi smel), smo se odpeljali. Voziti se po asfaltirani cesti je pravi užitek, posebno še mimo Skadarskega jezera, ki je zelo lepo. Kar kmalu smo bili v Petrovcu na morju in od tam v Ulcinju, kamor smo prišli ob devetnajsti uri zvečer, vsi zamazani, utrujeni, kljub temu pa dobre volje. V tem kraju smo preživljali naš lep dopust že osmo leto po vrsti. Po štirih dneh odmora smo morali zopet v avtobus Ulcinj—Dubrovnik (205 km), in to s postanki v najlepših krajih ob Jadranu, kot so: Stari in Novi Bar — Petrovac, Sv. Stefan, Boka Kotorska, Hercegnovi. To so kraji, ki bi si jih moral ogledati vsak član kolektiva. Prepričan sem, da mi bo za nasvet hvaležen.

Vsa ta dolga pot: vožnja z vlakom, avioni, avtobusi in s parnikom iz Dubrovnika, nas je stala le 7500 din.

Enostavne obleke in plašči

Za letošnjo jesen in zimo moda narekuje med drugim tudi precej gumbov, ki so velikokrat v dveh vrstah, od enega pa do šest parov, ali pa še več. Narisani modeli prikazujejo, kako lahko z gumbi damo poudarek obleki, kostimu ali plašču.

1. Dvodelna enobarvna obleka z drugobarvnim vstavkom spredaj ter pasom s pentljo in štirimi

bi druge ali nekoliko temnejše barve od bluže.

3. Enobarvna ali tweed obleka, enostavnega kroja, primerna za službo v hladnih dneh. Poudarek je na dveh vrstah gumbov, ki so temnejše barve od obleke, npr.: če je obleka sive barve, so gumbi in pas črni.

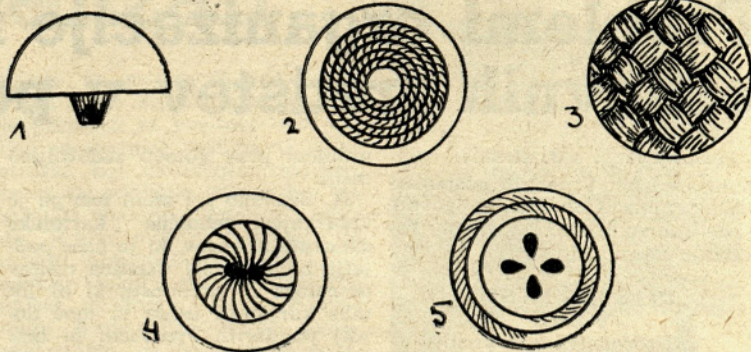
4. Zopet enobarvna dvodelna obleka s poudarkom na gumbni-

ravnega kroja, ki ga dopolnjujejo veliki gumbi in krznen ovrtnik.

6. Ljubka obleka za jesenske dni, narejena iz enobarvnega blaga z istobarvnimi naborki spredaj.

Kot novost za sezono 63/64 so modni kreatorji pripravili tudi različno oblikovane usnjene pasove k ohlapnim, jesenskimi in zimskim oblekam.

Gumbi vseh velikosti so pri-

TO JE DRUGI PRISPEVEK S TEMO: O DOPUSTU

Morje, naše lepo sinje morje

Ljubim morje že od nekdaj in če le morem, se vsako leto vračam k njemu. Letošnje zares pu- sto in deževno vreme me je pa prisililo, da sem se odločila za počitnice tam, kjer je še sonce toplo in prijetno. Sla sem v Makarsko.

Vožnja z avtobusom do Reke je v lepem vremenu zanimiva, toda tisti dan, ko sem se odpravila, je bil pust in deževen. Kako lepo je, ko se takole s strahom, da te bo spet močilo, odpravljaj na pot, pa te pozneje toplo sončece prijetno pregreje. Tako se je tudi meni zgodilo, ko sem odšla z ladjo proti jugu.

V poznem popoldnevu je ladja »Proleterka« zarezala valove in zavila med Kornate. Morje je bilo lepo in mirno, potniki pa smo bili dobre volje. Toda noč je bila še pred nami, in vsak potnik je skušal najti kar najudobnejši kotichek za počitek. Čeprav je dan na ladji vroč, so pa noči mrzle in vlažne. Tuji turisti so se samozavestno razšopirili po ladji in na ležalnih stoli, in to me je vzpodbudilo, da sem se tudi jaz po njihovem zgledu prav udobno namestila. Kaj se tudi ne bi, saj je ladja moja, naša, in prav zasmilila se mi je neka tovarišica, ki se je stiškala neudobno v nekem koticčku. Ko sem jo ponoči nagovorila, je dejala, da je bila prepričana, da sem tujka, ker sem se kar lepo kot »oni« razšopirila na stolu. Ladijska točilnica, ali kot jo nazivajo — bar, je imela zaradi mraza ali pa tudi zaradi privlačnosti »sliwowitz-e« velik promet in mraz se je kar občutno zmanjšal. Zares komični so tile turisti; posebna zvrst ljudi. Vse leto ti štedi in stiska, ko pa pride poletje, naprta kovčke in hajdi na pot. Drenja se, drenja, preroka, preriva, vse mogoče nevshečnosti ga dolete, in vendar se počuti kar najbolje, vzklika »wunderschön«, pritiska na fotoaparata, hiti spet dalje, piše na kupe razglednic, pi- je naše dobro vince, skoraj sapa mu poide od navdušenja, potem ko mine določena doba, pa je spet miren in soliden zemljan.

No, noč je minila brez vsakih nezgod in dopoldne sem bila že na cilju — v Makarski. To je pri- jazno mesto na srednjem Jadranu, izrazito turistično v pravem pome- nu besede. Nima industrije, v njem ne pristajajo velike potniške in tovorne ladje, morje je kristal- no čisto in nemoteno se lahko koplješ, sončiš, sprehaš. Pa tudi ljudje so zelo prijazni, ker vedo, da jim turizem prinaša lepe do- hodke. Zato redno skrbje, da se gostje pri njih udobno počutijo. Mokačani bi za goste storili vse, da bi le bili zadovoljni in se spet in spet vračali k njim na počitni- ce. Ni nikaka redkost, če srečaš nekoga, ki že dvajset ali več let redno vsako leto preživi tam svoj dopust.

Poleg lepih hotelov je veliko sob na razpolago pri zasebnikih, ki svojega »gosta« sprejmejo kar v svojo sredo. Po več letih je zato že kar »član družine«, ki ga čaka- jo in se ga vesele. Zelo smo v čis- lih tam Slovenci. Neki dan mi je že star človek, ko je slišal, da sem Slovenka, pripovedoval, da je bila njegova žena tudi Slovenka, da mu je žal, že umrla, »bila je vrlo dobra i jako smo se voljeli. Slo-

venci su dobri«, je še pripomnil in odšel dalje ponujat fige in man- deljne.

»Pišite o kakšnem zanimivem dogodku z dopusta« je dejal tova- riš urednik, pa bom zato opisala ribolov, ki mi je krajšal čas.

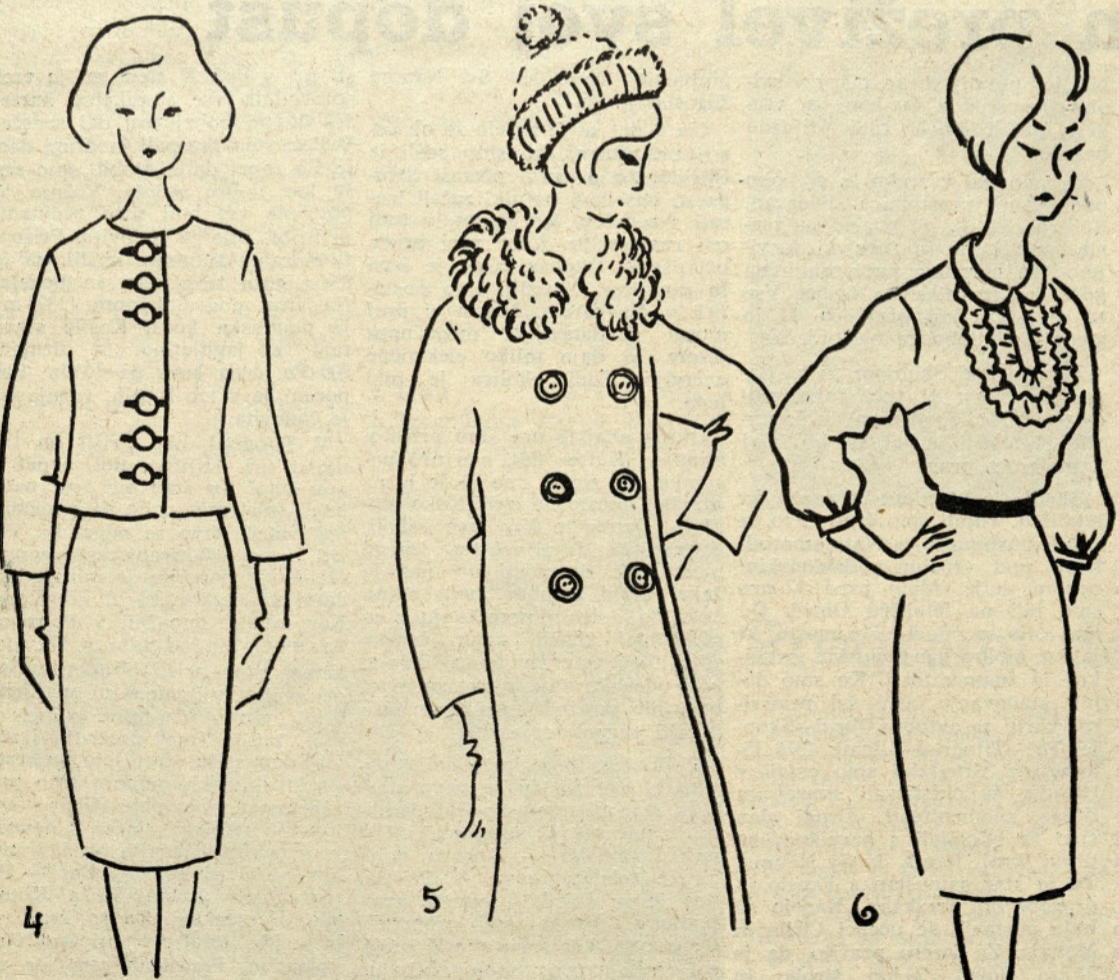
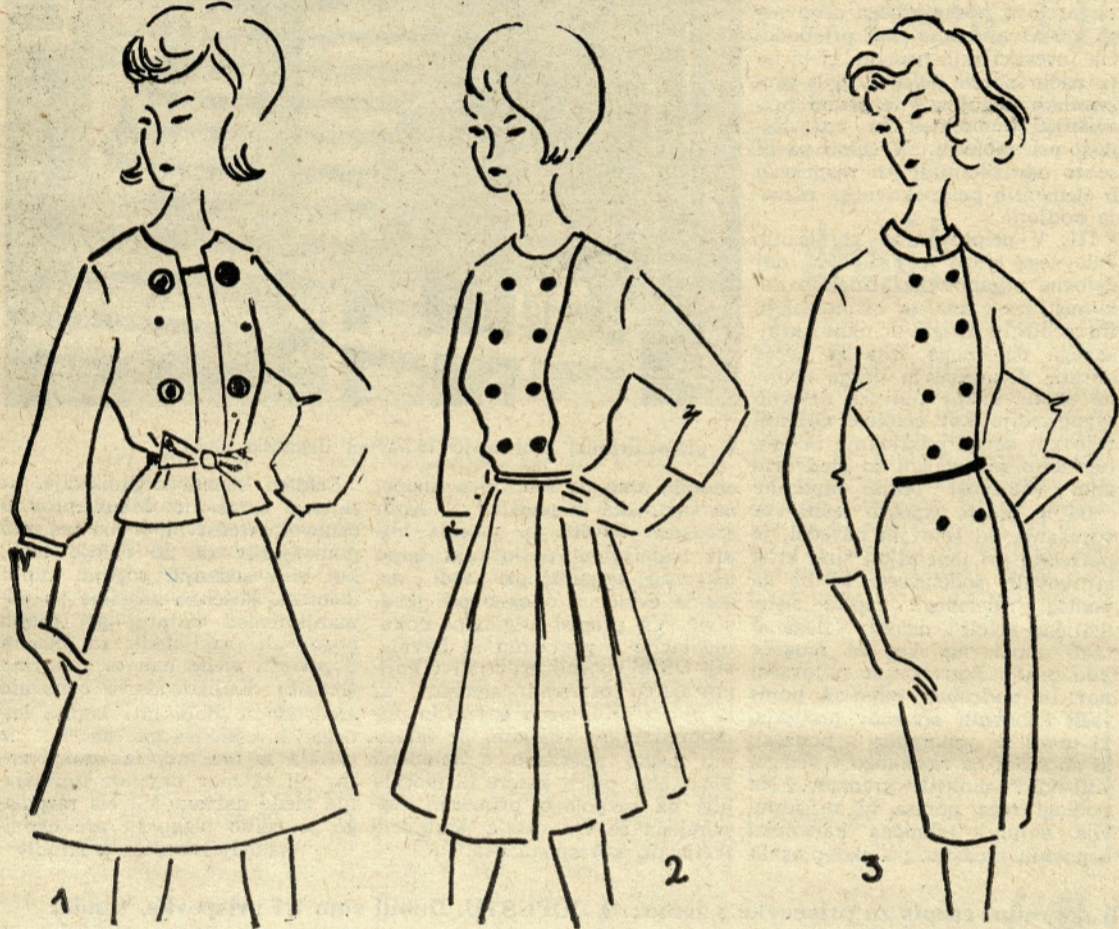
Tudi jaz se ustavim v Makarski vedno pri isti družini, kjer me smatrajo za »svojo«, pa sem zato smela z njimi loviti ribe. Vstati je bilo treba zgodaj zjutraj, še pred zoro, kar je bilo težko, vendar je vse poplačala lepota takega jutra na morju. Lahek motorni čoln nas je odpeljal daleč ven na morje, v kanal med Hvar in Brač. Ker sem bila še zelenec, sem za prvič še kar dobro krmarila, čeprav je bila sled za čolnom precej vijuga- sta. Kmalu smo bili daleč zunaj, kjer smo pričeli s pripravami za lov. Najprej je treba na trnke — na parangalu — natakiniti na koške narezane sardele, pri tem pa mo- raš skrbno paziti, da se ti kaj ne zamota, kajti gorje, opravil si ta- koj za nekaj ur, predno vse vrvi- ce spet odvozljaš. »Parangal« je dolga vrv, na kateri so nanizane vrvice s trnki, tudi do dvesto in več. Ko prideš na primerno me- sto, spuščaj počasi to vrv s trnki, obteženo z železnim kroglo, ki jo spet drži na površini druga vrv z bučo. Vrvico torej spustiš v morje, kjer jo pustiš na mestu 3 ure. Medtem smo lovili ribe naokrog z najlonsko vrvico dolgo 50 metrov. Ko začutiš, da je utež, ki je na koncu, udarila na dno, jo dvigneš za nekako 10 cm in čakaš, da riba ugrizne. Včasih se to kaj kmalu zgodi in takrat moraš s trzljajem povleči, in če si imel srečo, izvle- češ tudi plen. Ker pravijo, da Čič, t. j. človek s kopnega, ni za v barko, sem se kar imenitno po- čutila, kadar sem izvlekla plen. Bil je kar dober: enkrat morska mačka, drugič škarpina, grda ži- vordeča riba, ki sem se je kar bala, pa še druge ribe raznih oblik in velikosti, katerih imen si nisem zapomnila, ker sem pač Čič. Ven- dar je sreča sreča, pa včasih smo ujeli manj, drugič več. Da pa mi ne boste očitali ribiške latovščine, vam povem samo še to, da sem bila od sile ponosna na svoj plen in sem bila zelo huda, ker so me potem doma dražili, da sem ribe kupila na trgu.

V morju pa niso samo ribice. Če si nadeneš masko za potaplja- nje, se ti odkrije šele prečuden podvodni svet. Ježi, zvezde, školj- ke raznih vrst in oblik, alge in med njimi živalice, ki zanje ne veš ali jih ne bi kvečjemu imel za cvetko.

Neki naš znanec je vnet potap- ljač in fotograf. Kako hudo sme- šen je bil, ko je s kamero v roki in s plavutmi in masko kobacal pod vodo in ga zadnji del (v ilu- straciji: ta znanec tehtal 110 kg) ni in ni hotel ubogati in se potopiti. Takih in podobnih je bilo na pretek in kot blisk, je minul lepi čas dopusta. Se stisk rok, obljava, da si bomo pisali, izmenjali po- snetke in še nasvidenje za prihod- nje leto, in že sta me močan dež in burja pozdravila na Reki, v Kranju pa jesensko deževno vre- me.

Bilo je lepo in spomini na to mi bodo krajšali mrzle zimske dni.

M. H.

istobarvnimi gumbi. Krilo je rah- lo zvončasto.

2. Enobarvno plisirano krilo z zašitimi gubami do bokov in eno- barvna bluza z dvovrstnimi gum-

cah, ki so nekoliko večje kot nor- malno in obšite s temnim drugo- barvnim blagom. Gumbi pa so iste barve kot obleka.

5. Lep in enostaven zimski plašč

merni za volnene obleke in lahke kostime. Skice 2 do 5 prikazu- jejo gumbe s strukturo, ki so primerni za jesenske kostime in za zimske plašče.

Problemi organizacije in evi...

(nadaljevanje s 7. strani)
ca, ki pa je večinoma strašno pomanjkljivo izpolnjena, ker ne daje podatka niti o tovarniški številki npr. statev ali kakega drugega stroja, kaj šele o čem drugem. Račun o nabavljenem osn. sred., ki je na razpolago v finančnem knjigovodstvu pa pride npr. za uvoženo opremo šele ob koncu leta, ko je stroj že postavljen in obratuje že več mesecev! Zapisniki o prevzemu OS se ne delajo, kljub temu, da v podjetju obstaja neka komisija za prevzem materiala in da so v zvezi s tem dana obširna navodila od vodstva podjetja. Zapisniški način prevzema OS bi poleg ostalih prednosti imel tudi to, da bi lahko vseboval vse tehnične podatke! Dalje se pismeno ne sporočajo v knjigovodstvo osnovnih sredstev nobeni podatki o zaključku montaže in postavitvi v obratovanje, o spremembah oz. premestitvah v strojnem parku med oddelki in obrati, o strojelomih ali večjih okvarah, o investicijskih in generalnih popravilih in kar je glavno, v naši interni praksi se nisem opazil zapisnika o demontaži ali izločitvi osnovnega sredstva iz strojnega parka. Pravna služba izdelava kupo-prodajno pogodbo za osnovno sredstvo po večkratnih urgentnih po dveh ali treh mesecih ali pa šele ob koncu leta za nazaj, medtem ko je prodani predmet odpremljen iz podjetja včasih kar na podlagi ustnega naloga ali dogovora. Komentar ni potreben! Marsikdo bo mogoče ugovarjal, da je vse to papirnata birokracija. Ne! Leto 1946 ali 1948 je preteklost. Če hočemo danes imeti dobro in brezhibno poslovanje tudi na tem področju, je potrebna in nujna tudi taka dokumentacija, ki sem jo v tem odstavku omenil.

orodja, strojev in naprav, njihove smotrnejše razmestitve in boljše organizacijsko-tehnoške usklajenosti. Vse to je izvedljivo in analize so možne pod pogojem, da se temeljito prouči poleg ostalih faktorjev še posebno stanje strojnega parka v posameznih oddelkih in EE ob upoštevanju že znanih principov; da bodo morale ostati proizvodne kapacitete na isti ravni pri večjem oz. intenzivnejšem mizkoriščanju določenih strojev in naprav in krajšem delovnem času. Pomoč pri tem delu bi vsekakor bili spet podatki iz dobre tehnične kartoteke in ne morda samo splošna ugotovitev, da imamo celotno opremo iz osnovnih sredstev že 60 odst. izrabljeno oz. knjigovodsko odpisano. Z ozirom na to ne bi bilo umestno postavljati temelje po izkustveni metodi, temveč upoštevati le realne izračune pri ugotavljanju izkoriščenosti in po dejanskem stanju razpoložljivih strojnih kapacitet. Vprašanje je zanimivo in bo verjetno zahtevalo širšo razpravo. Zaželjeno bi bilo zvedeti za uspeh take razprave.

Znano nam je, da imamo ob koncu vsakega leta na razpolago

podatek, ki govori o knjigovod. odpisih in sedanji vrednosti osn. sredstev za podjetje kot celoto. Ne zasledimo pa iz poročil podatka, ki bi nam prikazal, v kakšni meri je n. pr. izrabljen strojni park v posameznih delavnicah, oddelkih ali ekonomskih enotah, kar bi v znatni meri izboljšalo sliko, v kakšnem stanju se posamezna taka enota nahaja in s kakšnimi sredstvi dejansko razpolaga. To bi na drugi strani vsaki EE dalo resnični pomen in tisto vlogo, ki je ekonomske enote v našem podjetju še nimajo, t. j.: **razpolaganje z vsemi sredstvi, torej tudi z osnovnimi!**

Pri tem pa moramo upoštevati še en odločilen faktor. Knjigovodski odpisi so vsako leto ugotovljeni na podlagi začasnih amortizacijskih stopenj, ki so s predpisi določene za celotno državo.

Ta režim amortizacije je v našem gospodarstvu v sedanjih pogojih postal zastarel in v praksi prihaja zaradi tega do vse hujših nasprotij. Nobene logike ni n. pr. v tem, da se stroj, ki obratuje na dve ali tri izmene amortizira z isto letno stopnjo odpisa kakor pa stroj, ki že dalj časa ne obratuje ali obratuje v določenih časovnih presledkih ali pa je celo demontiran in leži že več let v skladišču. Navedem na lahko tudi primer za določene naprave, ki jih sploh ni več v osnovnih sredstvih, za katere se pa še vedno plačuje amortizacija! Kakšno pojasnilo glede tega bi mogoče lahko dala Komisija za prodajo in namestitev strojnega parka, ki je v podjetju postavljena. (To samo mimogrede). Torej, na podlagi takega odpisovanja dobimo popolnoma nerealne sedanje vrednosti določenih strojev ali njihovih skupin; posledica tega pa je, da je kakršnakoli vrednostna primerjava popolnoma onemogočena. O tem problemu se že dalj časa razpravlja in verjetno bodo novi predpisi o **funkcionalni amortizaciji** omogočili podjetjem več prostosti in smotrnejše gospodarjenje s temi sredstvi. Morda ne bi bilo pre zgodaj že sedaj misliti na priprave v tej smeri tudi pri nas. Mnenja sem, da bi bilo potrebno celotno organizacijo kroženja teh dokumentov povezati z organi upravljanja v podjetju, kjer bi morala za to obstojati ustrezna komisija, ki bi delovala na podlagi določenih predvidenih v Statutu podjetja. N. pr.: to bi lahko bila komisija za prevzem OS, ki bi neposredno sodelovala s pravno službo, komercialno službo, organom, ki prevzema osnovno sredstvo, finančno službo, knjigovodstvom osnovnih sredstev, centralnim delavskim svetom, upravnim odborom in glavnim direktorjem podjetja. Ne zadošča namreč samo soglasno sprejet sklep, da se določeni predmeti iz osnovnih sredstev nabavijo na podlagi sprejetega investicijskega načrta, posebno proizvodnih pogojev in razmer, razpoložljivih sredstev itd. ali pa da se nekatera osnovna

sredstva izločijo na predlog posameznikov, kar potem predlaga tudi komisija za prodajo in namestitev strojnega parka. Sklep se suho in kratko vnese v zapisnik, ta pa se odloži v mapo in zadeva je rešena. Vse, kar je v zvezi z nadaljnjim poslovanjem pa teče tako, kot sem prej omenil.

Skušal sem navesti nekaj bistvenih problemov in svojih zapažanj, ki posegajo na področje organizacije in evidence osnovnih sredstev v podjetju. Razumljivo pa je, da problemov, ki sem se jih dotaknil, ni mogoče reševati izolirano in je nujno, da pri tem pride do določenih sprememb v celotni organizacijski strukturi podjetja, če hočemo, da bo naše poslovanje res učinkovito in da bo moč dobiti iz njega dobre podatke in pokazatelje, ki bodo koristni in uporabni pri vseh osnovnih principih poslovanja podjetja, to je: racionalizaciji, proizvodnosti, ekonomičnosti, likvidnosti in rentabilnosti.

Iz vsega navedenega lahko zaključim, da bi lahko spremembe v organizacijski strukturi podjetja in boljši način manipulacije in evidentiranja osnovnih sredstev, dali tudi dragocene osnove za **analizo osnovnih sredstev** v podjetju kot celoti, kakor tudi po posameznih ekonomskih enotah. Temeljne naloge te analize sestojajo namreč najprej iz proučevanja strukture celotnih sredstev podjetja, nato pa iz proučevanja strukture samih osnovnih sredstev, njihove zaposlenosti in izkoriščenosti, kakor tudi iz proučevanja tehnične bonitete osnovnih sredstev ter njihove statike in dinamike.

Razumljivo je, da bi morali rezultate teh analiz uravnesiti z začrtanimi nalogami podjetja posebno pa še proizvodnje, kakor je treba proizvodnjo vsoglasiti z realizacijo, ker iz njih dobiva podjetje priliv novih potrebnih likvidnih sredstev, s katerimi zagotavlja nov cikel dela. E.V.

Sindikalni podružnici vzdrževalnih obratov

Srčno se vam zahvaljujem za denarno podporo, ki sem jo prejel.

Vesel sem bil vašega razumevanja za sotovariša, ki je mnoga leta živel in delal med vami. Trideset let skupnega dela mi je prineslo mnogo lepih pa tudi veliko žalostnih in težkih dni, morda celo bolezen, zaradi katere sem moral v bolnišnico.

Že osem mesecev sem sedaj na zdravljenju, vendar še vedno mislim na naše delo, na naš skupni boj za boljše delovne in življenjske pogoje.

Želim, da bi podjetje in vaša enota imeli lepe uspehe tudi v bodoče. Zelo rad bi o teh uspehih tudi bral in zato pričakujem, da mi boste bolj redno pošiljali vaše glasilo, saj je meni in vsem ostalim iz podjetja v veselje in uteho, če beremo, da vam gre dobro, da imate uspehe in napredke.

Iskren tovariški pozdrav iz bolnišnice v Valdoltri vam vsem pošilja vaš član

Anton Vencelj

Zahvala

Julka Skapin, predica iz obrata II se iskreno zahvaljuje sindikalni podružnici predilnice II za darila in obisk v ljubljanski bolnišnici. Julka se lepo zahvaljuje tudi vsem sodelavkam in sodelavcem ter enako tudi vodilnemu osebju za pozdrave in cvetje.

Srečno pot, Nežka

15. septembra tega leta je iz predilnice II odšla v zasluženi pokoj Nežka Guzelj. Člani kolektiva ji ob tej priliki želimo še veliko srečnih in zdravih let.

Člani EE predilnica II

Opozorilo

Ponovno opozarjamo vse upokojene in starše, ki imajo sinove pri vojakih, naj nam pošljejo svoje naslove, če jim doslej časopisa nismo pošiljali. Brez teh podatkov je jasno, da ga tudi ne moremo. Za vse omenjene je časopis brezplačen!

Uredništvo

Nagradna zlogovnica

bi — ca — co — di — di — do — dra — dvo — er — go — go — gra — grad — ja — jav — jev — jev — ka — ka — kar — ko — la — la — lin — mi — ne — ni — nja — nje — nje — no — o — po — re — ri — ri — sa — san — se — ski — snu — sol — spo — sto — stvo — tev — to — va — ve — ve — vec — vi — vo — zi — žel — žen — ži — žu.

Iz gornjih zlogov sestavi besede, kot jih zahtevajo spodnji opisi. Številke v oklepaju za vsako besedo pomenijo, katere črke je treba vzeti iz besede in jih vpisati v štiri navpične stolpce na levi. Če bereš potem črke v vsakem posameznem stolpcu navpično navzdol, dobiš v vseh štirih neko misel.

1. hidrocentrala na Dravi ob avstrijsko-jugoslovanski meji (1, 3, 5, 2), 2. prigovarjanje za poroko, pridobivanje koga za kaj (8, 2, 1, 3), 3. slovenski pisatelj, avtor prvega slovenskega naturalističnega romana »V krvi« (4, 6, 3, 1), 4.

Od nagradne križanke, ki smo jo objavili v sedmi številki, smo prejeli 60 rešitev.

IZZREBANI SO BILI NASLEDNJI ČLANI:

1. nagrada — 1500 dinarjev: Mira Rogelj, tkalnica; 2. nagrada — 1200 dinarjev: Marjeta Knez, predilnica II; 3. nagrada — 1000 dinarjev: Anica Mihelčič, predilnica II; 4. nagrada — 900 dinarjev: Saška Pirman, (hči našega potnika); 5. nagrada — 800 dinarjev: Andrej Kodele, predilnica I; 6. nagrada — 600 din: Franc Masten, gravura.

Nagrade bodo izplačane 15. novembra pri ostalih osebnih dohodkih.

Rešitve današnje zlogovnice morate poslati najkasneje do 8. novembra!

KUPON

vrsta bojnega plina, ki ga često uporablja policija v boju z demonstranti (4, 1, 2, 5), 5. privajanje na igro (1, 6, 9, 3), 6. obdobje preproga staroklasične znanosti, književnosti in umetnosti (1, 2, 4, 6), 7. bigamija (7, 8, 4, 1), 8. otok v Velikih Antilih pod ameriško upravo (originalno) (5, 2, 8, 6), 9. Troje (4, 3, 5, 6), 10. del ženskega nakita (4, 2, 1, 5), 10. ljev svetovne književnosti (»Zločin lja kot mast v kozmetiki in zdra-

1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			

LETEČI ČOLNIČEK

Veseli me, da ste me v zadnji številki pogrešali, saj sedaj vem, da me imate radi, da me radi čitate. Doslej sem mislil, da pri večini romani tja, kamor mora še papež peš, sedaj sem pa prepričan, da ni tako pa bom zato še bolj vesten in seveda tudi nabrušen. Veste, to dogodivščino je povzročil naš urednik, ki misli, da je vseмогоčen. Ker enostavno me je vrgel ven zato, ker mu je zmanjkalo gradiva za osem strani, za šest ga je pa bilo preveč. Jaz sem ga sicer prosil in skušal prepričati, naj raje vrže ven kaj manj pomembnega, kot je poslovno poročilo in podobno, vendar je težko, če imaš opravka s trmastim človekom. Razumljivo je, da si je zaradi tega nakopal novega sovražnika, ki ni kar od muh, kar bo že v bližnji prihodnosti spoznal.

Da ne bom predolg sem hotel najprvo povedati, da sem enostavno moral objaviti tudi nekaj dogodkov iz tistega članka, ki sem ga bil namenil za prejšnjo številko.

Pred kratkim se je zgodila v obratu I težja nesreča. Delavec iz plemenitilnice si je močno porezal roko, nakar so ga z nosili prinesli pred ambulanto. Tu so nalezili na nepremostljiv problem: vrata so le s težavo odprli, nosil pa nikakor niso spravili skozi preozki in izredno nerodno postavljeni vhod. Najprvo bi pohvalil tistega, ki je tak vhod projektiral, nato pa še vse tiste, ki zadeve ne znajo ustrezno popraviti. Vse skupaj pa je kaj žalostna resnica, ki v določenem trenutku lahko zahteva tudi življenje kakšnega člana kolektiva. Ni dvoma, da bo vhod treba prestaviti ali pa okno primerno razširiti in znižati.

Cprav je bilo v listu že omenjeno, da bi razni sektorji morali biti označeni na vhodnih vratih, doslej ni bilo nič narejenega. Ljudje tako še vedno skačejo iz enega konca na drugega, iščejo in se jezijo, čeprav brez potrebe. Kolikor odgovorni oddelek ne bo zadeve uredil oziroma v listu obrazložil, ga bom v prihodnji številki bolj natančno obdelal.

Izredno razveseljivo je dejstvo, da so si nekateri člani kolektiva že vpeljali skrajšani delovni čas, in sicer takole: pol ure porabijo za predvideni odmor, pol ure za obvezno kopanje in pol do tričetrt ure dnevno za kosilo. Tako delajo dnevno le po 7 ur, enkrat do dvakrat tedensko pa celo samo 6 ur in pol. Tako skrajšani delovni teden znese celo manj, kot predvideva predlog. Posebno razveseljivo pri nekaterih od teh je pa to, da se jim je tako povečala storilnost, da jim včasih zmanjka dela tudi za osem ur in več na teden. Tu je torej samoiniciativa brez dvoma na mestu.

Ponekod v podjetju imajo večje težave s transportom polizdelkov. Med takimi je tudi tkalnica I, kjer tkalkam dostikrat zmanjka preje. Pa so prišle nekatere do kaj preproste rešitve. Pritrdile so vrčico na košaro, ki jo imajo pri stroju in odšle z njo po prejo v predilnico. Ker pa je niso mogle nesti, so jo enostavno vleklo po cesti in v samem obratu. Košara je pa kar težka, in ker so imele droben motvoz, jih je le-ta rezal v roko. Pa so jo zopet »pogrun-tale«. Vzele so kops, ovile okrog njega motvoz in: HI KONJICEK. Enako podjetno so vozile tudi smeti in odpadke v odpadno jamo. Posebno so jih pri tem sistemu občudovali razni tujci, ki hodijo tam okrog. (Nekaj podobnega sem lani že videl v obratu II, in sicer tudi v tkalnici.) Če zato porabijo dostikrat več košar seveda ni važno, saj jih tako plača

podjetje. Kako se vam, dragi člani, kaj dopade ta njihov izum?

Sedaj pa še o najnovejših dogodkih. V vzdrževalnih obratih so se nekateri člani razburjali, ker baje niso dobili odpadnih zabojev od KOVO avtomatov. Nekdo jim je celo rekel, da so vsi zaboji predvideni za združno gradnjo. Če bi bilo to res, bi si združniki in tudi člani komisije krepko sposodil, vendar je res prav nasprotno, in sicer, da so nezadržniki dobili celo več takih zabojev kot združniki. V prihodnje bi zato svetoval, naj nikar ne razširjajo neresničnih reči, ker se jim to kaj lahko maščuje.

Posebno so mi v našem podjetju pri srcu vajenci. Čeprav so še mladi, kažejo že izredno močno nagnjenje do prijateljstva in ljubezni. Tako hodita po dva in dva objeta in vlečeta voziček, dostikrat eden tlači drugega v zaboju od preje, včasih se v skupini prijetno in leno pretegujejo in v kakšnem skritem kotičku uživajo ob misli, da gre vse v rok službe, hkrati pa se vesele še lahko zasluženega denarčka. Jaz jim dam seveda kar prav, saj je življenje kratko in ne posebno zanimivo. Če pa slučajno vidijo urednika z aparatom, potem naj ga pa ne izvajajo, ker nima toliko smisla za lenarjenje kot ga imam jaz.

Pravijo, da bo letošnja zima hujša od lanske. Mene sicer to nič ne skrbi, ker imam toplo sobico s centralno kurjavo, nekje imam skrito tudi električno peč, medtem pa imajo v predilnici I določene pomisleke, saj so trenutno enostavno odrezani od kotlarne in zato brez pare. Lani so se sicer precej bahali, kako prijetno toplo jim je, pa naj zato letos malo prežebajo. Vzdrževalni obrat se sicer res obira in zadeve ne zna hitro in ustrezno urediti, vendar dela to v svojo škodo, ker bodo zaradi manjšega doseganja plana v predilnici, tudi oni dobili manjšo maso za osebne dohodke. Zaradi pomanjkanja pare je namreč delo na predilniških strojih mnogo težje in tudi počasneje.

Naši strokovnjaki, ki so bili na ogledu tekstilnega sejma v Hannoveru, so tamkaj videli toliko zanimivih in poučnih zadevščin, da jih ne bi uspeli objaviti niti na vseh osmih straneh našega lista. Prepričan sem, da prav zaradi tega ni urednik prejel od njih nobenega sestavka. Zanesljivo so se bali, da bi potem moral izdati list na šestnajstih straneh, kar pa bi bilo precej drago. Jaz vam pa povem, da verjetno tiste zanimivosti vas — vsaj večino — tudi ne bi zanimale, ker so preveč strokovne in zapletene. Da pa ne boste čisto prikrajšani, smo vam pa objavili v sliki in besedi vsaj nekaj dogodkov s tega popotovanja.

Mimogrede bi povedal še tole: kadar slika urednik kak masovni sestanek ali številčnejšo sejo, se vas veliko obrača proti njemu, se smeje in delate grimase, da je hudo in ga je strah. V prihodnje bodite lepo mirni in glejte v predsedujočega in pustite, da bo urednik lahko naredil naravne in dobre slike. Če pa vas pride slikat k stroju, pa se lahko po želji zverate, delate »ksihte«, se smeje in podobno, da boste pač takšni, kot želite.

Letošnjo zimo bo določena komisija izvedla telovadbo in drsalne tečaje tudi za nas Teksstilinduščane. Vsi tisti, ki hodite po cesti lukenj in jezerc, boste na tem tečaju lahko sodelovali. V ta namen bodo še do zime cesto pokrili s kupi peska in ile, nato pa pustili zadevo preko zime, da se bo malo ulegla. Ker pa bo med kupi verjetno več globokih kotanj z vodo, bodo nastale lepe drsalne

ploskve, na katerih bo občina izvajala omenjeni tečaj za drsalce. No, uganili ste, saj boste morali preko vseh kupov in kupčkov, ki jih ne bo malo. Take podvige je treba samo pohvaliti, ker nudijo možnost rekreacije tudi takim občanom, ki podobnih prilik običajno nimajo.

Ja, dragi moji, tudi tale zgodbi-ca bo zanimiva. Zgodila se je pa tisti ponedeljek po nedeljski predstavi v sejni sobi CDS, kjer je imela konferenco naša mladina. Ne morete si predstavljati, koliko čikov in druge navlake je ležalo križem kražem po tleh. Do petsto sem naštel, potem sem pa kar počez ocenil, da jih je vsaj tisoč. Tak rekord lahko dosežejo samo mladi ljudje, ki so polni mladostnega poleta in samoiniciative. Sedaj se nič ne čudim, zakaj ta mladina ni posebno vnetja za razne čistilne akcije v podjetju, saj je res težko zahtevati, da bi človek pospravjal in čistil tisto nesnago, ki jo je sam povzročil.

Če si tole zadevico nekoliko natančneje ogledam, pa moram priznati, da pravzaprav niso tu glavni krivci mladinci, ampak predvsem oprema v tej sobi. Vsi verjetno veste, da imamo v njej klopi brez pepelnikov, čeprav bi jih lahko hitro in povsem enostavno namestili. Da v prihodnje ne bi prišlo do podobnih posledic, bi predlagal ustrezno rekonstrukcijo tudi v tej dvorani. Imam kar dva predloga: po prvem bi jo izvršili v dveh etapah, in sicer bi najprvo zmetali v staro šaro dosedanje klopi in namestili sodobne s pepelniki, hkrati pa bi odstranili tudi staro dekoracijo, ki je kvečjemu še za muzej. Po drugem predlogu — kolikor ne bi uspeli dobiti potrebnih sredstev za uresničitev prvega predloga — pa bi sedanje klopi rekonstruirali in stilo cerkvenih. To ne bi bilo niti težko niti drago, saj bi dodali samo klečalnike, pa bi bila zadeva urejena. V zadnjem primeru bi prišli na račun predvsem tisti člani samoupravnih organov in organizacij, ki so na sejah in sestankih vedno molčeči, ker bi lahko poklekili in se tako tudi navznotraj spočili. V perspektivnem razvoju tja do leta 1970 bo ta rekonstrukcija izvedljiva, seveda ob vsestranski pomoči merodajnih, do takrat pa naj svažilke za vsako sejo pripravijo »ajmarje« pod klopi, ker bo ta ukrep zmanjšal njihovo trpljenje.

Nekaj besed bi rad povedal tudi o našem znamenitem gasilskem avtomobilu, ki je zadnje čase pripravljen kar sredi dvorišča. To je zelo dober varnostni ukrep, ki omogoča poklicnim članom, da so takoj pripravljeni pomagati. Verjetno niso pozabili vtakniti vanj brizgalne, opreme in cevi, ker bi se jim drugače lahko zgodilo, da bi se s prizadetega področja morali vrniti. Kaj takega se pa lahko zgodi samo Butalcem, in ker naši fantje niso Butalci, se jim kaj takega pač ne more zgoditi. Ne znam si pa tolmačiti, zakaj je nekega dne vlekli ta naš znameniti avto naš tovornjak na vrvi; morda se gasilci vadijo tudi v tej smeri, da bi se tako povečala njihova brzina in obvladanje težkega terena. Na pomoč!

Jo, kako sem bil zopet žalosten, ker nisem smel imenovati vseh tistih članov iz obrata II, ki so hoteli nesti domov prihranjeni material, tokrat — »žajfo«. Mar ne bi bilo lepo, če bi jih ovekovečil v našem glasilu, ki ga bere toliko ljudi? Da smem, so dejali, navesti le številke. Sicer je pa tudi to korak naprej, ker urednik še tega ne sme; objavlja namreč lahko samo odstotke. Torej, naših tičkov je iz tkalnice v obratu II samo 12, iz predilnice 6 in iz vzdrževalnih obratov 2. Srčca v nesreči za podjetje je to, da so stavte tako velike, da jih ni moč nesti ven, ker bi drugače podjetje kaj hitro moralo zapreti vrata in ustaviti proizvodnjo.

Tako, dragi moji bravci. Upam, da boste tokrat z menoj zadovoljni, saj sem napisal znatno več kot običajno, urednik pa tudi ne bo upal ugovarjati, ker ga je nekoliko le strah.

Lep pozdrav vam vdani

L. Č.

JZLET V HANNOVER

